

Marika Pietilä

KUMMIA TAPAHTUU

Kummitapahtuma Pyhärannan seurakunnassa

Opinnäytetyö

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö

Toukokuu 2020

TIIVISTELMÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2020	Tekijä/tekijät Marika Pietilä
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi, kirkon nuorisotyö		
Työn nimi KUMMIA TAPAHTUU, Kummitapahtuma Pyhärannan seurakunnassa		
Työn ohjaaja Sari Virkkala	Sivumäärä 36 + 10	
Työelämäohjaaja vt. Kirkkoherra Sami Tolvanen / kirkkoherra Riitta Komu, Pyhärannan seurakunta		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja järjestää kummitapahtuma Pyhärannan seurakunnassa. Tapahtuman lisäksi opinnäytetyöhön liittyi kysely, jossa selvitettiin pyhäranta-laisten vanhempien ajatuksia kummiudesta. Opinnäytetyö hankkeistettiin Pyhärannan seurakunnalle.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosassa tarkasteltiin kastetta ja kummiutta. Kaste on toinen evankelislu-terilaisen kirkon sakramenteista. Kasteessa lapsi otetaan kirkon jäseneksi ja hän saa itselleen kummit. Kummin tehtävänä on toimia aikuisena tukena lapselle sekä kristillisen kasvatuksen antajana.</p> <p>Opinnäytetyön kummitapahtuma järjestettiin marraskuussa 2019 Pyhärannan kirkossa ja seurakuntakodilla. Tapahtumaan osallistui kaikkiaan kuusi kummilasta ja seitsemän kum-mia. Kummitapahtumassa oli kolme erilaista toiminnallista ja elämyksellistä tehtävää. Tapah-tumasta saadun palautteen perustella tapahtuma oli onnistunut ja osallistujat viihtyivät hy-vin. He toivoivat, että tapahtuma saisi jatkoa tulevaisuudessa ja vastaavia järjestettäisiin myös eri-ikäisille. Tapahtuman lisäksi opinnäytetyössä kartoitettiin pyhärantalaisten ajatuksia kummiudesta Webropol-kyselyn avulla. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 41 vastaajaa.</p> <p>Kyselyn tuloksista selvisi, että kummius on asia, jota arvostetaan ja sitä pidetään kunniateh-tävänä. Kyselystä selvisi myös, kuinka erilaista kummina oleminen voi olla ja kuinka paljon kummi voi kummilapsen elämässä vaikuttaa.</p>		

Asiasanat

Kaste, Kummi, Kummius, Kummitapahtuma

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date Maj 2020	Author Marika Pietilä
Degree programme Bachelor of humanities		
Name of thesis KUMMIA TAPAHTUU, An event for godparents in the parish of Pyhäranta		
Instructor Master of education, Sari Virkkala	Pages 36 + 10	
Supervisor Vt. Vicar Sami Tolvanen / Vicar Riitta Komu, Pyhäranta Parish		
<p>The purpose of the thesis was to plan and organize an event for godparents in the Pyhäranta district. In addition to the event, the thesis was accompanied by a survey to find out the parents of Pyhäranta thought about being a godparent. The thesis was commissioned the Pyhäranta parish.</p> <p>In the theoretical part of the thesis, baptism and godparenthood were examined. Baptism is another of the sacraments of the Evangelical Lutheran Church. In baptism, a child is accepted as a member of the Church and receives godparents. The task of the godparent is to act as an adult support for the child and as a provider of Christian education.</p> <p>An event for godparents was organized in November 2019 in Pyhäranta Church and the parish home. A total of six godchildren and seven godparents attended the event. The event for godparents had three different functional and experiential tasks. Based on the feedback received from the event, the event was a success and the participants enjoyed themselves. They hoped that the event would be arranged again in the future and that similar events would be organized for people of all ages. In addition to the event, the thesis surveyed the thoughts on godparents using a Webropol survey. A total of 41 respondents responded to the survey.</p> <p>The results of the survey revealed that the role of a godparent is something that is valued and considered honorable. The survey also revealed how different being a godparents can be and how much a godparent can affect a godchild's life.</p>		
Key words Baptism, Godparent, Event for godparents		

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT.....	2
3 PYHÄRANNAN SEURAKUNNAN ESITTELY.....	3
3.1 Lapsi- ja perhetyö.....	3
3.2 Varhaisnuorisotyö.....	4
3.3 Nuoriso- ja rippikoulutyö.....	6
3.4 Aikuistyö.....	7
4 KASTE JA KUMMIUS.....	8
4.1 Kaste – Pyhätoimitus.....	8
4.2 Kummiuden historiaa.....	9
4.3 Kummin tehtävät.....	12
4.4 Kaste ja kummius -hanke.....	13
5 KUMMITAPAHTUMAN SUUNNITTELU JA KÄYTÄNTÖ.....	15
5.1 Yhteistyöstä sopiminen.....	15
5.2 Mainonta.....	16
5.3 Tapahtuman valmistelut.....	16
5.4 Toimintapäivän toteutus.....	18
6 PALAUTE.....	21
6.1 Kummeilta saatu palaute.....	21
6.2 Kummilapsilta saatu palaute.....	23
6.3 Diakonissan palaute.....	25
6.4 Omia ajatuksia tapahtumasta.....	26
7 KYSELYN TULOKSET.....	27
8 POHDINTA.....	35
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Kirkkoon tutustuminen 1.....	21
KUVIO 2. Toimintapisteet 1.....	22
KUVIO 3. Kirkkoon tutustuminen 2.....	23
KUVIO 4. Toimintapisteet 2.....	24
KUVIO 5. Omien kummilasten tapaaminen.....	29
KUVIO 6. Osallistuminen kummitoimintaan.....	30

KUVIO 7. Omien lasten osallistuminen kummitoimintaan.....	33
---	----

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Vapaa sana tapahtumasta; risut ja ruusut.....	23
TAULUKKO 2. Vastaajien ikähaarukka.....	27
TAULUKKO 3. Vastaajien ammatit	28
TAULUKKO 4. Kummilasten määrä ja ikä	29
TAULUKKO 5. Kummilasten tapaamisen syyt.....	30
TAULUKKO 6. Vastaajien ajatuksia kummiudesta	31
TAULUKKO 7. Vastaajien ajatuksia omista kummeistaan	34

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö sai alkunsa siitä, että olen jo pitkään pohtinut kummiutta ja sen merkitystä nykymaailmassa. Olen monesti miettinyt, kuinka voisin työssäni lapsi- ja nuorisotyönohjaajana tukea kummien ja heidän kummilastensa suhdetta. Kertoessani töissä ideastani järjestää kummitapahtuman, se otettiin vastaan positiivisesti. Työni tarkoituksena oli järjestää Pyhärannan seurakunnan nimissä kouluikäisille ja heidän kummeilleen kummitapahtuma, jossa he pääsivät yhdessä puuhailemaan ja viettämään yhteistä aikaa hauskan tekemisen parissa. Tapahtuman tavoitteena oli luoda seurakuntaan perinne, jolla tuetaan seurakuntalaisten kummiutta.

Koen aiheen tärkeäksi, koska nykypäivänä kummius ei ole enää samanlaista kuin ennen. Nykyään kummius saatetaan kokea jopa hieman haasteellisena, ja joissain tilanteissa ajatellaan, että kummit ovat vain lahja-automaatteja. Kummiudesta on unohdettu se tärkein; lapsen ja vanhempien rinnalla kulkeminen ilossa ja surussa. Monesti voi olla jopa niin, että lapsi tai jopa nuori ei tunne tai edes tiedä, kuka hänen kumminsa on.

Työssäni käsittelen aiheita kaste ja kummius. Kummiuden osalta perehdyn erityisesti kummiuden historiaan ja kummin tehtäviin. Työssä tulee tutuksi myös Kaste ja kummius -hanke. Pääpaino työssäni oli kummitapahtuma, jonka järjestimme Pyhärannassa marraskuulla 2019. Osana työtäni on myös kummiutta käsittelevä kysely, jonka suuntasin erityisesti Pyhärannassa asuville perheille. Kyselyn avulla kartoitin pyhärantalaisten ajatuksia kummiudesta.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Tämän työni pohjalle valitsin kaksi kehittämistehtävää. Ensimmäinen tehtävä oli järjestää Pyhärannan seurakunnassa kummeille ja kouluikäisille kummilapsille suunnattu yhteinen tapahtuma, joka on pituudeltaan kaksi- kolme tuntia. Toiveena kehittää tapahtumasta sellainen, että se voisi olla jokavuotinen perinne. Toisena tehtävänä kartoittaa Pyhärantaalaisten asukkaiden ajatuksia kummiudesta Webropol kyselyn avulla. Webropol on työkalu, jonka avulla saa luotua erilaisia online-kyselyjä.

Lisää tietoa tapahtuman suunnittelusta ja toteutuksesta sekä kyselystä kerrotaan myöhemmin työssä. Kyselyyn sisältyneet kysymykset ovat liitteessä 10.

3 PYHÄRANNAN SEURAKUNNAN ESITTELY

Pyhärannan kunta perustettu vuonna 1865 sijaitsee Varsinais-Suomen pohjoiskärjessä pohjanlahden rannalla. Asukkaita Pyhärannassa on 2018, joista 1643 eli 81 % kuuluu kirkkoon (Anttila, 2019).

Pyhärannan seurakunta ei ole aina ollut itsenäinen. Vuoteen 1639 asti Pyhärannan seurakunta ollut osa Pyhämaan aluetta, joka tuolloin erosi Laitilan seurakunnasta. Vuonna 1688 Pyhämaan yhteyteen rakennettiin Rohdaisten kappeliseurakunta. Myöhemmin, vuonna 1782 Rohdaisten kappeli vaihtui pääseurakunnaksi ja Pyhämaa vaihtui sen kappeliksi. Lopullinen itsenäistyminen tapahtui vuonna 1908, kun Rohdainen vaihtui omaksi kirkkoherrakunnakseen, ja samaan aikaan Rohdaisten kappeli vaihtui Pyhärannan seurakunnaksi. (Pyhärannanseurakunta, 2019.)

Pyhärannan seurakunta on pieni maalaisseurakunta, jossa vakituisia työntekijöitä on kahdeksan ja kesäkaudella työntekijöitä saadaan porukkaan mukaan kahdesta neljään henkeä. Koska kyseessä on pieni työyhteisö, lähes jokaisella työntekijällä on vastuullaan useampi työala. Yhteistyö eri työalojen kanssa on hyvin toimivaa. Vaikka Pyhärannan seurakunta onkin työntekijämäärältään pieni, on sillä tarjolla melko kattava tarjonta erilaisia palveluja.

3.1 Lapsi- ja perhetyö

Seurakunnan tarjoama lapsi- ja perhetyö pitävät sisällään muun muassa päiväkerhot, perhekerhot, -kirkot sekä erilaiset perheleirit. Samaan työmuotoon kuuluvat myös edellisvuonna kastettujen juhla sekä 4 vuotta täyttävien syntymäpäivät sekä esikouluun lähtevien kouluun siunaaminen. Yhteistyö kunnan varhaiskasvatuksen kanssa on tällä

hetkellä sitä, että päivähoidosta tulee muutamia lapsia päiväkerhoon kesken hoitopäivän sekä katsotaan että kerhot ja päivähoitojen muskari eli musiikkileikkikoulu eivät mene päällekkäin.

Kirkon ja seurakunnan varhaiskasvatus toimii lapsilähtöisyydestä ja aikuisjohtoisuudesta käsin. Tällä tarkoitetaan sitä, että lapsen omasta kiinnostuksesta lähtevästä toiminnasta ryhdytään varhaiskasvatusta kehittämään ja toteuttamaan. Kun huolehditaan lapsen hyvinvoinnista sekä turvallisuuden tunteesta, pystytään lapselle antamaan kokemus siitä, että hän kelpaa omana itsenään toisille ihmisille ja ennen kaikkea Jumalalle. Kirkon varhaiskasvatuksen työntekijät toimivat kasvatuskumppaneina vanhempien rinnalla. Työntekijöillä on myös mahdollisuus tukea ja luoda lapselle mahdollisuuksia kokea hengellisyyttä eri tavoin. (Kirkkohallitus 2013a, 8-10.)

Seurakunnan tavoitteena on järjestää toimintaa, johon lapset ja heidän perheensä pääsevät vaikuttamaan suunnittelulla ja toteuttamisella itselleen sopivilla keinoilla. Kasvatuskumppanuuden toimimiseksi tarvitaan luottamusta, molemminpuolista vuorovaikutusta, yhteisymmärrystä arjen sujuvuudesta ja ennen kaikkea lapsen asioista välittämistä. Seurakunnan on hyvä muistaa tarjota vanhemmille aitoa keskusteluyhteyttä sekä tarvittaessa sielunhoidollisia tukitoimia. Tarvittavien väliajoin on hyvä kysellä perheiden toiveita ja ajatuksia liittyen toimintaan. (Kirkkohallitus 2013a, 24, 40.)

3.2 Varhaisnuorisotyö

Varhaisnuorisotyössä seurakunnalla on tarjota kouluikäisille kerhoja (kolme kerhoa kunnan alueella), 10-leiri, joka on vasta muutaman vuoden ollut toiminnassa (sitä ennen vietettiin muutaman tunnin 10-synttäreitä), koulujen aamunavaukset sekä koululaiskirkot. Ideoita ja ajatuksia kouluikäisten toiminnasta on paljonkin, mutta yhden työntekijän vastatessa koko lapsi- ja nuorisotyöstä ei pystytä vastaamaan kaikkiin toiveisiin. Onneksi kummitapahtuman kautta kuitenkin päästiin luomaan jotain uutta, mitä ei Pyhärannassa tietävästi ole koskaan

aikaisemmin ollut. Nähtäväksi jää saadaanko tapahtumalle vielä jonain päivänä jatkoa. Pyhärannassa toimii myös partiolippukunta Pyhärannan Korpiankkurit (PyKo), jolla on oma henkilöstönsä, mutta seurakunta toimii lippukunnan taustayhteisönä. Lapsi- ja nuorisotyönohjaajana toimin lippukunnan seurakunnan yhteyshenkilönä. Jonkin verran työajastani annan myös partiolle.

Kirkon kouluikäisten toiminta on yksi suurimmista toimintamuodoista. Kouluikäisten toiminta toimii monesti vapaaehtoistoiminnan kautta ja siksi siinä näkyikin hyvin osallisuus sekä seurakuntalaisuus. Kouluikäisten seurakuntaelämällä on Suomessa vahvat historialliset juuret. 1800-luvulla kristillisissä järjestöissä luotiin toimintamuoto, joka elää vielä tänäkin päivänä vahvana. (Kirkkohallitus 2013b, 4,17.)

Monella kouluikäisellä on taustallaan seurakunnan varhaiskasvatusta, ja näin ollen kouluikäisten toimintaan osallistuminen on luonteva jatkumo osallisuudelle (Kirkkohallitus 2013b, 18). Mietittäessä kouluikäisten tyttöjen ja poikien toimintaa perinteisimpinä toimintoina pidetään kerhoja, leirejä ja retkiä, partiota, kouluyhteistyötä sekä jumalanpalveluselämää ja erilaisia erityistilaisuuksia. Jotta jokainen löytäisi toiminnasta itselleen sopivaa toimintaa, on muistettava huomioida jokainen omana itsenään, annettava tilaa toimia omalla tavallaan ja aikaa kohdata oma hengellisyytensä omalla tavallaan. Kun kouluikäisten toimintaan panostetaan, luodaan heille elämyksiä ja uusia kokemuksia. (Kirkkohallitus 2013b, 14, 22, 24.)

Kouluyhteistyö on koulun ja seurakunnan yhteinen keino tavoitella kouluikäisten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia. Kouluyhteistyössä pystytään rajaamaan selkeät tehtävät sekä koululle että seurakunnalle. Koulu vastaa uskontokasvatuksesta ja seurakunta kasteopetuksesta. Suunniteltaessa yhteistyötä on hyvä kokoontua yhteen ja keskustella tavoitteista sekä työnjaosta. (Kirkkohallitus 2013b, 30.)

Partio on yksi seurakuntien eniten kouluikäisiä tavoittava työmuoto. Partio on nuorisoliike, joka toimii kansainvälisesti sekä maailmanlaajuisesti. Partion peruskirjaan on kirjattu, että

partiotoiminta ei voi missään tilanteessa olla uskonnotonta tai ateistista toimintaa. Suomessa partiotoiminnassa noudatetaan evankelis-luterilaisen kirkon sekä ortodoksisen kirkon tunnustusta. Muuhun uskontoon kuuluvilla on kuitenkin oikeus saada partiossa oman uskontonsa mukaista kasvatuskatsomusta. Seurakunnan työntekijöistä partiossa vaikuttavaa työntekijää kutsutaan Sepoksi (seurakunnan partiotyöntekijä). Useissa partiolippukunnissa taustayhteisönä toimii evankelis-luterilainen seurakunta. Tuosta yhteistyöstä laaditaan taustayhteisösopimus, johon kirjataan yhteistyöstä tarkemmin. (Kirkkohallitus 2013b, 33.)

3.3 Nuoriso- ja rippikoulutyö

Nuorille Pyhärannan seurakunta järjestää nuorteniltoja noin kerran kuukaudessa, rippikoulua sekä sen jälkeen isoskoulutusta, kerhonojajakurssin ja sen myötä kouluikäisten kerhojen ohjaamista. Rippikoulun käyneille tarjotaan myös jatkorippikoulua. Pyhärannassa nuorisotyöhön kuuluu myös jonkin verran NettiSaappaan päivystyksiä. NettiSaapas toiminta on nimensä mukaisesti verkossa tapahtuvaa nuorisotyötä. Siinä työntekijät kohtaavat nuoriso sosiaalisen median eri kanavilla.

Seurakunnan nuorisotyön perustana toimii kotien uskonnollinen kasvatusta, koulujen antama uskonnonopetus sekä seurakunnan toiminnassa saatava kasteopetus. Näistä kaikista nuori on päässyt osalliseksi jo varhaiskasvatukseen sekä kouluikäisten toiminnan aikana. Toki on myös huomioitava, että nykyään on entistä enemmän niitä nuoria, jotka ovat jääneet vähälle tuelle kristillisestä kasvatuksesta. Ja tämä tulee kirkon nuorisotyössä huomioida erityisesti. Rippikoulussa käsiteltävät asiat on hyvä osata liittää nuorten omaan elämään, jolloin asia tuntuu heistä omakohtaisemmalta. (Kirkkohallitus 2013c, 13 -14.)

Kun puhutaan kirkon nuorisotyöstä, sillä tarkoitetaan yleensä rippikoulun jälkeistä toimintaa. Rippikoulu ja isostoiminta ovat suosituimpia nuorisotyönmuotoja. Nykyään nuoret viettävät paljon aikaa myös verkossa ja sen monissa eri sovelluksissa. Tämän vuoksi nuorisotyötäkin on

vietävä sinne, missä nuoret ovat. (Kirkkohallitus 2013c, 18, 20, 27.) Tässä hyvänä apuna toimii Nuoren kirkon saapastoiminta.

3.4 Aikuistyö

Diakoniatyön puolelta seurakunnassa on tarjolla diakonia- ja lähetyspiirejä, palvelupäivä, erilaisia hartaushetkiä mm. hoivalaitoksissa sekä koti- ja syntymäpäiväkäyntejä. Kesäisin pyritään järjestämään ikäihmisten virkistyspäivä leirikeskuksella. Diakonissa on mukana myös järjestämässä sururyhmiä. Seurakunnan musiikkityöstä vastaa kanttori ja hänen vastuullaan ovat eritoimitusten (häät, hautajaiset, kaste) säestämiset, mutta myös kirkkokuoro sekä lukkarin ”laulukööri”. Kanttori tekee myös syntymäpäiväkäyntejä ja on tarvittaessa mukana myös koulujen aamunavauksissa, palvelupäivissä sekä hartaustilaisuuksissa.

Kuten muissakin seurakunnissa, myös Pyhärannan seurakunnalla on luottamus- henkilötoimintaa. Neuvoston ja valtuuston lisäksi Pyhärannassa toimivat lähetys-, diakonia- ja kasvatustyöntoimintaryhmät. Toimintaryhmät ovat tarvittaessa työntekijöiden tukena ja apuna toteuttamassa toimintaa.

Seurakunnissa oleva aikuistyö on laaja-alaista ja seurakuntien välillä siinä voi olla eroja paljonkin. Aikuisia on hyvä ottaa mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan heille suunnattua toimintaa. Usein aikuisten toiminta on enemmän osallistuvaa, kuin osallistavaa. Monesti aikuiset lähtevät mukaan vapaaehtoistoimintaan sekä osallistuvat erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin. (Kirkkohallitus 2013d, 6, 8, 25.)

4 KASTE JA KUMMIUS

Kirkon toteuttaman varhaiskasvatuksen pohjana on kaste. Kaste pohjautuu Jeesukselta saamaamme kaste- ja lähetyskäskyyn (Raamattu Matt. 28: 18–20). Kaste on pyhä toimitus, jonka itse Kristus on asettanut. Se on lahja. (Kirkkohallitus 2013a, 12.)

Kaste ja kummius linkittyvät tiiviisti toisiinsa. Kun lapsi kastetaan, hän saa paitsi nimen, myös rinnalle kulkijaksi kummin. Kuka kummi on, sen lapsen vanhemmat saavat itse päättää. Kummiudelle on määritelty tietyt rajat, jotka määrittelevät, kuka kummi voi olla. Kummius on aihe, joka pulpahtelee aina välillä pintaan ihmisten keskusteluissa ja mediassa. Mediassa käsitellään muun muassa sitä, kuinka yhä harvemmat vanhemmat vievät lapsensa kasteelle. Kummius on myös vuosien saatossa muuttanut muotoaan ja sen merkitys on muuttunut. Ennen kummius oli enemmän kristillistä kasvatusta sekä vanhempien tukemista, kun taas nykyään kummius koetaan enemmän toimimisen ja yhdessä tekemisen kautta ja kristillinen kasvatusta jää vähemmälle tai ainakin se on vähemmän esillä kummissuhteessa.

4.1 Kaste – Pyhätoimitus

Kaste ja ehtoollinen ovat evankelis-luterilaisen kirkon kaksi sakramenttia. Puhuttaessa sakramenteista, tarkoitetaan kirkon pyhiä toimituksia, joiden asettajana on toiminut Jeesus Kristus. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko a).

Kaste koetaan rikkaimmaksi kirkolliseksi toimitukseksi. Kaste ei ole vain vertauskuvallinen tapahtuma, vaan sen avulla kastettu pääsee osalliseksi pelastustapahtumaa, joka ilmenee usealla eri tavalla. Kasteessa kastettu liitetään seurakunnan jäseneksi, ja hän kuuluu kasteen jälkeen Kristukselle. Kasteen kautta jokainen pääsee osalliseksi syntien anteeksisaamisesta sekä Pyhän hengen osallisuudesta. Vaikka kasteessa saadaan paljon, kuuluu kasteeseen myös

tietynlainen velvollisuus ja kuuliaisuus Herraa kohtaan. Jokainen kastetaan vain kerran ja sillä saamme pelastuksen itsellemme. (Lempiäinen 2004, 20–21.)

Kun lapsi kastetaan, hän on siitä hetkestä lähtien oikeutettu kristilliseen kasvatukseen. Kasteen avulla päästään osalliseksi vanhempien, kummien sekä seurakunnan yhteisestä tehtävästä; elää yhdessä lapsen kanssa, rakastaa sekä ohjata ja kasvattaa häntä elämässä. (Kirkkohallitus, 2013a, 13)

Paras, mitä juuri syntynyt lapsi voi vanhemmiltaan saada, on se, että lapsi kastetaan ja hän pääsee osalliseksi Jumalan rakkaudesta. Kasteessa ei ole kuitenkaan kyse ainoastaan rakkaudesta, vaan myös turvasta. Kun lapsi on kerran kastettu, ei Jumala tule hylkäämään häntä missään tilanteessa. Jumala suojelee kaikelta koko elämän ajan. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko b.) Nykypäivänä on huomattavissa, että nuoret vanhemmat eivät enää automaattisesti tuo lasta kasteelle. Kirkossa on herätty tähän todellisuuteen ja sen haasteisiin on vastaamaan Kaste ja -kummius hankkeella. Tuosta hankkeesta kerron tarkemmin omassa erillisessä osiossaan.

4.2 Kummiuden historiaa

Kristinuskossa on jo pitkät perinteet kummiudessa. Raamatusta ei löydy tekstiä, jossa puhuttaisiin kummeista, mutta kummius käsitteenä on tuttu jo alku- ja varhaiskirkossa. (Kirkko ja kaupunki 2009.)

Kummijärjestelmän uskotaan syntyneen toisella vuosisadalla. Tuolloin Justinos Marttyyrin kuultiin puhuvan henkilöistä, joiden tehtävänä oli kertoa kastettavasta kasteen toimittajalle. Vuoden 215 Hippolytoksen kirkkojärjestyksessä puhutaan kummeista, joiden tehtävänä oli vastailta kastajan esittämiin kysymyksiin kastettavasta, jos kastettava ei itse vielä osannut puhua. (Silfverhuth 2012, 13.) Kummiuden alkuaikoina lapsen kummeina saattoivat toimia

hänen omat vanhempansa. Tällä tavalla osoitettiin lapsen ja hänen vanhempiensa keskinäistä yhteyttä sekä perheen merkitystä lapsen elämässä. Tuohon aikaan kasteet toimitettiin perhekunnittain. Aikojen saatossa, kummius ja vanhemmuus erkanivat toisistaan. Jos kastettava oli aikuinen, tuli hänen kumminsa olla kastettu sukulainen. (Silfverhuth 2012, 13–14.)

Kristinuskon vakiintuminen pääuskonnoksi Rooman valtakunnassa toi tullessaan perhekunnittain tapahtuvien kasteiden vähenemisen. Muuttuneessa tilanteessa kasteelle tuotiin kasvavissa määrin kristittyjen vanhempien lapsia. Tämän myötä kummius sallittiin myös muille kuin sukulaisille. Kummit pääsivät osaksi lapsen kristillistä kasvatusta, kun he saivat kunnian toimia vanhempien tukena. 800-luvun alkupuolella tehtiin ratkaisu, jolla evättiin lopullisesti oman lapsensa kummina toimiminen. (Silfverhuth 2012, 14.) Keskiajalla kummiuden koettiin olevan hengellistä vanhemmuutta sekä sukulaisuutta. Luterilaisessa kirkossa on kummiuteen liittyvissä asioita noudatettu lännen katollisen kirkon perinteitä. Martti Luther koki, että jokainen kastettu olisi hengellinen sisar tai veli muille kastetuille. Hän myös nosti esille kummin ja hänen kummilapsensa henkisen yhteyden. (Silfverhuth 2012, 14.)

Vuodelta 1549 olevassa Mikael Agricolan kasteakaavassa mainitaan erikseen kummit. Tuohon aikaan pidettiin tärkeänä, että kumminvalinnassa noudatettiin säätyrajoja. Ajan kuluessa vanhemmat kuitenkin alkoivat toivomaan lapsen sosiaalisen aseman paranemista, ja tämän myötä kummeiksi pyydettiin ylemmän säädyn omaavia henkilöitä. Tuosta hyvänä esimerkkinä se, että pitäjän papilla saattoi olla useita kummilapsia. Tuolloin kummiä valittaessa, selvitettiin myös tarkasti se, mikä on kummin kristinopin tuntemus. Tämä johtui siitä, että kummin tehtäviin kuului opettaa kristinuskosta, niin tulisi itse kumminkin asiat osata. (Silfverhuth 2012, 14–15.)

Rippikoulun yleistyttyä 1700-luvulla koettiin, että rippikoulun suorittanut osaa riittävän määrän kristinopin taitoja. Rippikoulun suorittamisen lisäksi kummilta odotettiin hyvää käytöstä. (Silfverhuth 2012, 15.) Uuden ajan koittaessa kummius menetti merkitystään. Tämän

seurauksena kirkko ryhtyi puuttumaan kummien määrään ja valintojen kriteereihin. Vaikka kummiudella onkin pitkät perinteet, silti kummius vaikuttaa monella hyvin juurettomalta. (Kirkko ja kaupunki 2009.)

2000-luvulla on ollut huomattavissa, että enenemissä määrin kummiuden merkitys on muuttunut. Monia pyydetään kummiksi, mutta välttämättä he eivät ota tehtävää vastaan, koska eivät kuulu kirkkoon tai eivät muuten koe kummiutta omaksi tehtäväkseen. Ketään heistä ei voida parjata kuitenkaan oman valintansa vuoksi. Monien vanhempien voi tämän vuoksi olla vaikeaa löytää omalle kastettavalle lapselleen kummit. Alkuaan ajatuksena on ollut, että kastettavalla lapsella tulee olla vähintään kaksi konfirmoitua, kirkkoon kuuluvaa kummiä. Kun kirkosta erotaan, samalla menetetään oikeus kummin tehtäviin.

Syyskuulla 2019 kirkkohallitus päätti esittää kirkolliskokoukselle, että kastettavalle lapselle riittäisi yksi konfirmoitu, kirkkoon kuuluva kummi. Yhden kummin tapaa on seurakunnissa voitu käyttää vuodesta 2010 lähtien, mutta vain kirkkoherran erityisluvalla. Marraskuussa 2019 kirkolliskokous hyväksyi esityksen ja muutoksen toivotaan kummiäsiassa tulevan voimaan samalla, kun uusi kirkkolaki ja kirkkojärjestys astuvat voimaan. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko c, d.) Huhtikuussa 2020 on eduskunnassa keskeytetty uuden kirkkolain ja kirkkojärjestyksen käsittely. Tämän vuoksi myös kummiäasia on vielä kesken, eikä siis voimassa. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko e.) Kummien määrällä ei ole ylärajaa. Edellä mainitulla hetkellä oli mahdollista erillisellä anomisella saada vain yksi kummi lapselle, mutta siitä päätti seurakunnan kirkkoherra.

4.3 Kummin tehtävät

Nykypäivänä voi toimia kummina jopa ulkomailla (kehitysmaissa) asuville lapsille. Erilaisten tahojen kautta, voi itselleen pyytää kummilasta, jota tuetaan erityisesti rahallisesti, jotta kummilapsi saisi itselleen kaiken tarvittavan hyvään elämään. Näitä järjestöjen kautta saatavia kummilapsia voi muistaa myös erilaisin kirjein ja paketein. Kehitysmaissa asuvien lasten kummeilta ei vaadita kirkkoon kuulumista.

Evankelis-luterilaisen kirkon ohjeistuksista löytyy tietyt kriteerit, jotka tulee täyttyä jotta voi toimia kirkon silmissä kummina. Kummiksi valittavan tulee kuulua luterilaiseen kirkkoon, hänen tulee olla käynyt rippikoulu ja sen myötä hänet tulee olla konfirmoitu. Kummin tehtävät alkavat kastetilaisuudesta, jolloin lapsi saa virallisesti nimen sekä hänelle nimetään kummit ja kummit saavat siitä itselleen todistuksen. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko f.)

Jokainen kummi kokee kummin tehtävänsä omalla tavallaan. Aivan suoraa vastausta ei voida antaa siitä, mikä kuuluu kummin tehtäviin. Kummin tehtävää ei kannata kuitenkaan säikähtää koska se koostuu pienistä teoista, sanoista, kummilapsen muistamisesta sekä kummilapsen puolesta rukoilemisesta. Kummilapsen muistaminen ei kuitenkaan aina tarkoita vain lahjojen ostamista, vaan jo yhdessä vietetty aika on kummilapselle ja myös itse kummille tärkeä kokemus. Kummiuteen liitetään myös kristillisen kasvatuksen antamista ja Jeesuksesta kertomista. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kummin odotetaan osaavan Raamatun ulkoa, vaan jo toisen kunnioittaminen ja arvostaminen opettavat kristillisyyttä. Lupautuessaan lapsen kummiksi voi kummi päästä pohtimaan kristillisen kasvatuksen pohjalta myös omaa suhtautumistaan kristinuskoon. (kirkko ja kaupunki 2009.) Kummisuhteen aikana kummi voi luontevasti osallistua oman kummilapsensa kanssa seurakuntien järjestämiin kummitapahtumiin. Näissä kristillisyyden tulee kohdattua kuin huomaamatta.

Raamatussa (Luuk. 6:31) sanotaan toisen kunnioittamisesta; "Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille". Tämä siis toimii hyvänä esimerkkinä kummille siitä, kuinka voi kohdata omaa kummilastaan.

4.4 Kaste ja kummius -hanke

Hankkeen tavoitteena on selvittää, mitä tarvitaan, jotta nuoret vanhemmat tuovat lapsensa kastettavaksi omasta halustaan eikä vain velvollisuudesta. 2000-luvun alkupuolella kastettujen määrä Suomessa oli n. 75 %, kun taas 2017 vastaava luku on ollut 59,5 %. Hankkeen kautta on kuultu työntekijöitä ja kuulemisten kautta ryhdyttiin hanketta kehittämään.

Vuonna 2018 hankkeen tiimoilta viestittiin kirkon sisällä seurakuntia, tuoden Kaste ja kummius -hanketta tutummaksi seurakunnan työntekijöille. (Vappula 2019.)

Vuonna 2019 hankkeen osana tehtiin tutkimusta, muun muassa siitä mitä kaste ja kummius merkitsee. Hankkeen viestintää pohditaan ja tuodaan ilmi erilaisten vaikutuskanavien kautta. Viestintää pyritään avaamaan sellaiseksi, että jokainen sen voi ymmärtää. Vuonna 2019 avattiin uudet kastesivut, joiden ensisijaisena kohderyhmänä ovat ensimmäistä lastaan odottavat kaupungeissa asuvat, jotka pohtivat viedäkö lapsi kastettavaksi vai ei. Sivustolla on tietoa kasteesta ja kummiudesta, kaikesta ristiäisiin liittyvästä sekä muiden samassa tilanteessa olleiden omia tarinoita. (Vappula 2019.)

Kevään 2019 aikana sosiaaliseen mediaan luotiin videoita liittyen kasteeseen ja kummiuteen. Hankeen tehtävänä on tukea kasteeseen ja kummiuteen liittyvissä asioissa kummin kaa -konseptin avulla. Kasvun polku on yksi kaste ja kummius hankkeen työvälineistä. Siinä pohditaan, kuinka seurakunnissa pystyttäisiin antamaan tarvittavaa tukea lapsen ja nuoren kristillisen identiteetin vahvistamiseksi. Sen avulla voitaisiin saada nuori aikuinen tuomaan oma lapsensa kasteelle. (Vappula 2019.)

Yksi Kaste ja kummius -hankkeen osa-alueesta on kummius. Tavoitteena on löytää uusia tapoja vahvistaa kummiutta. Kummin kaa -toiminta on helposti lähestyttävää ja innostavaa. Konseptiin kuuluvat erilaiset kummipelit, joiden taustalla ovat eri puolella Suomea toimivat seurakunnat ja urheiluseurat. Mukana on myös valtakunnallinen kummipäivä, jota vietetään toukokuun lopulla. Päivän tarkoituksena on viettää yhteistä aikaa kummin/ kummilapsen kanssa yhteisen tekemisen parissa. Tänä vuonna päivää on hyvä viettää etänä, vallitsevan koronatilanteen vuoksi. Näin saa turvattua oman sekä kummilapsensa terveyden. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko g, h.)

Kummin kaa -sivustolta, löytää paljon uusia ideoita ja ajatuksia työhön, jolla voi tukea kummiutta. Sivut eivät kuitenkaan ole tarkoitettu kuitenkaan vain seurakunnan työntekijöille, vaan jokaiselle, jota kummius kiinnostaa. Siellä pääsee lukemaan toisten kummien omia tarinoita ja niistä saa hyvää vertaistukea. Tarinoiden avulla voi huomata, kuinka moninaista kummius voi olla. Sivustolta voi saada uusia ideoita, kuinka kohdata oma kummilapsensa seuraavalla kerralla. Sivustolle voi myös kirjoittaa oman tarinansa, omasta kummina olostai siitä millaisiksi on omat kumminsa kokenut.

5 KUMMITAPAHTUMAN SUUNNITTELU JA KÄYTÄNTÖ

Alkuperäinen ideani oli järjestää Pyhärannan seurakunnalla perhe- ja kummileiri heinäkuussa 2019. Tarkoituksena oli hyödyntää leiriä opinnäytetyössäni, mutta koska leiri ei toteutunutkaan, jouduin miettimään työtäni uudelleen. Lopulta idea kypsyi mielessäni ja oli aika ryhtyä sitä toteuttamaan.

5.1 Yhteistyöstä sopiminen

Syyskuun alussa 2019 otin yhteyttä työpaikkani vt. kirkkoherraan Sami Tolvaseen ja pyysin päästä keskustelemaan opinnäytetyöideastani. Sovimme hänen kanssaan tapaavamme muutamaa viikkoa myöhemmin. Kerroin tuovani tapaamiseemme oman suunnitelmani ja ideani tulevasta opinnäytetyöstä.

Syyskuussa tapasimme Tolvasen kanssa Pyhärannan pappilassa ja kävimme tuolloin läpi suunnitelmaani sekä kirjoitimme opinnäytetyösopimukset. Olin ajatellut opinnäytetyöohjaajaksi seurakuntamme diakonissaa Tiina Mäkistä, sillä häntä voisin pyytää paikalle tapahtumaan. Hän olisi myös työtoverini vielä vuoden vaihteenkin jälkeen. Seurakunnassamme oli siis tapahtumassa vuoden vaihteessa kirkkoherran vaihdos. Näin ohjaaja pysyisi samana koko ajan.

Tolvanen kuitenkin vaati, että opinnäytetyön ohjaajina toimivat kirkkoherrat ja siksi sopimukseen ohjaajaksi merkittäisiin hänet ja vuoden vaihteen jälkeen ohjaajana toimisi uusi kirkkoherra Riitta Komu. Näin on yleensä toimittu.

Kun saimme tapaamisen pidettyä, kävin vielä tapaamassa myös diakonissaamme ja keskustelin hänen kanssaan siitä, olisiko hänellä mahdollisuus osallistua tapahtumaan ja tarvittaessa myös antaa palautetta siitä. Olin iloinen, kun hän kertoi, että tämä onnistuisi.

5.2 Mainonta

Tapahtuman mainosta aloin suunnittelemaan melko pian yhteistyötapaamisen jälkeen. Mainos oli helppo toteuttaa, kun oli ensin saanut mietittyä mitä, missä ja milloin tapahtuisi sekä ennen kaikkea kenelle tapahtuma on suunnattu ja mitä tapahtuman ohjelma sisältäisi.

Lopullisen mainoksen (LIITE 1) sain jakoon 1.11.2019, ja paperisia mainoksia jaettiin jokaiseen Pyhärannan kylään (päiväkerhojen toimipisteille, joissa käyvät myös kouluikäiset). Laitoin mainoksen myös seurakunnan verkkosivuille, seurakunnan lapsi- ja perhetyön Facebook -ryhmään sekä tietysti omalle Facebook -sivulleni sekä Kaikkien yhteinen Pyhäranta-keskusteluryhmään. Myöhemmin jaoin mainoksen myös Puskaradio Uusikaupunki-ryhmässä. Laitoin mainokseen myös tiedoksi, että sitä saa jakaa, koska kaikkien kummit eivät asu Pyhärannassa, kuten eivät myöskään kaikkien kummilapset. Sosiaalisessa mediassa mainokseni sai runsaasti huomiota.

5.3 Tapahtuman valmistelut

Mainoksen suunnittelun ohella ryhdyin miettimään, mitä tapahtumassa tulisi olemaan. Minulle oli alusta lähtien selvää, että tapahtuma järjestettäisiin sekä seurakuntakodilla että kirkossa.

Tapahtuman ohjelmaa ryhdyin suunnittelemaan sen pohjalta, mikä olisi uutta ja erilaista Pyhärannassa niin, että siinä tulisi olla myös tuttuja asioita mukana. Päädyin aloittamaan

ohjelman suunnittelun siitä, mitä kirkossa voitaisiin tehdä. Muistan osallistuneeni nuoriso-ohjaajien tapaamiseen, jossa päästiin tutustumaan kirkkoon eri tavoin ja päätin hyödyntää vastaavia tapoja omassa tapahtumassani. Seurakuntakodille tahdoin tuoda toimintapisteitä, joissa osallistujat voivat kiertää omaan tahtiinsa, ilman kiirettä ja tämän lisäksi tapahtumasta olisi mukava jäädä jokin konkreettinen muisto osallistujille. Päätin myös, että tapahtumassa olisi hyvä olla jotain syötävää ja tämä tulisi huomioida muun muassa mainonnassa.

Kun olin saanut alustavat suunnitelmat ja mainoksen tehtyä, otin yhteyttä Tiina Mäkiseen ja sovin hänen kanssaan tapaamisen, koska kirkkoherramme oli sillä hetkellä poissa töistä. Torstaina 24.10.19 tapasimme Mäkisen kanssa ja esittelin hänelle tapahtuman mainoksen ja suunnitelmani ohjelmasta. Sain molemmista häneltä positiivista palautetta ja keskustelimme siitä, miten mahdollisesti jaamme tapahtumassa vastuuta ja ketä muita voimme pyytää tapahtumaan avuksi. Sovimme vielä lopuksi, että lähetän sekä mainoksen että ohjelmasuunnitelmani kirkkoherralle kommentoitavaksi.

Viikolla 44 hain Parkanon seurakunnalta lainaan rintanappikoneen ja tilasin siihen vaadittavat rintanappiainiot tapahtumaa varten. Samalla viikolla, kun olin saanut kirkkoherralta kommentit mainoksesta ja ohjelmasta, muokkasin mainosta vielä ennen sen jakamista. Alkuperäisessä mainoksessani tervetuloa -toivotuksen alle olin merkinnyt oman nimeni ja Pyhärannan seurakunnan, mutta kirkkoherran vaatimuksesta poistin oman nimeni. Perusteluni nimelleni oli se, että olin sillä hetkellä opintovapaalla, vaikka olin tapahtumaa järjestämässä. Halusin tuoda mainoksella tämän asian julki. Kirkkoherran kanta oli se, että koska olen seurakunnan työntekijä, ei minun tarvitse erikseen mainostaa, että olen tapahtumaa järjestämässä.

Viikolla 45 kävin ilta-aikaan ottamassa kirkossa valokuvia tulevaa valokuvasuunnistusta varten. Vaikka olinkin opintovapaalla, oli minulla työpaikan avaimet ja pystyin tällaisia pieniä tehtäviä hoitamaan työajan ulkopuolellakin. Kun kaikki kuvat ja muut kuvasuunnistukseen tarvittavat oli tulostettuna, oli kotona hyvin aikaa laminoida paperit. Runsas viikko ennen

tapahtumaa varmistui vielä se, että opinnäytetyönohjaajani, kirkkoherra Sami Tolvanen ei pääse paikalle tapahtumaan.

Tapahtumaviikon maanantaina kävin tapaamassa diakonissaamme ja sovimme hänen kanssaan vastuunjako tapahtumaan ja sain samalla kertaa tulostettua jäljellä olevat materiaalit ja tarkistettua, että olen huomionnut kaiken tarpeellisen jokaiselle toimintapisteelle (LIITE 2). Samalla viikolla ennen tapahtumaa oli vielä leikattava rintanappipohjia. Pohjien leikkaamisessa oli melkoinen työ, koska oli osattava kohdistaa reunat oikein. Ennen tapahtumaa, oli vielä valmisteltava hartaus loppuun.

5.4 Toimintapäivän toteutus

Tapahtumapäivä käynnistyi klo 12.00 kopioimalla kirkkoon tarvittavat paperit; laulunsanat, kirjaintenkoontilappu sekä viestilappu. Tämän jälkeen kävimme laittamassa kirkossa paikat järjestykseen ja avasimme ovet. Klo 13 pääsimme laittamaan seurakuntakodin salia ja keittiötä kuntoon, kun rippikoululaiset olivat lähteneet kotiin.

Tapahtuman alkaessa paikalle saapui kuusi kummilasta ja seitsemän kummiä, jotka toivotettiin tervetulleeksi tapahtumaan. Heille kerrottiin myös mitä tapahtumassa tulee olemaan ohjelmassa. (LIITE 3). Varsinainen toiminta alkoi kirkosta, jossa lauloimme yhteislauluna Tilkkutäkki-kappaleen. Tämän jälkeen jokainen osallistuja sai miettiä jonkin toiveen/pyynnön, joka koskee hänen kummiiaan tai kummilastaan. Kun ajatukset oli saatu valmiiksi, jokainen osallistuja sai ison höyhenen ja pääsi vuorollaan saarnastuoliin ja sai tipauttaa höyhenen matkaan ja näin lähettää toiveensa/ajatuksensa lentoon.

Tämän jälkeen vuorossa oli kuvasuunnistus / kirjainten metsästys. Osallistujat kulkivat

kuudessa ryhmässä ja jokainen ryhmä sai yhden kuvan kerrallaan. Tehtävänä oli etsiä kirkosta kuvassa oleva paikka/esine. Kuvia oli kaikkiaan kaksikymmentä kappaletta. Kahdessatoista kuvakohteessa oli lisäksi laminoitu lappu, jossa oli numero ja numeroa vastaava kirjain. Jokaisella ryhmällä oli myös paperi, johon he keräsivät nuo kirjaimet. Kun jokainen ryhmä oli kiertänyt kaikki kuvakohteet ja kerännyt myös kirjaimet, he saivat eteensä paperin, johon heidän tehtävänä oli koota saaduista kirjaimista lause. Ennen seuraavaan tehtävään siirtymistä testattiin osallistujien ääntä ja merkistä kaikkien tehtävänä oli huutaa saatu lause (Yhteistä tekemistä kummin kaa) ääneen.

Viimeisenä yhteisenä tekemisenä kirkossa oli käytävän mittaaminen. Ohjeistuksena oli asettua keskikäytävälle rinta rintaan, mutta osallistujia ei ollut riittävästi tällä tavalla. Toisena mittaustapana oli pysyä rivissä mutta pitää käsistä kiinni ja levittäytyä käytävälle. Tällä tavalla päästiin ulko-ovelle saakka, eikä osallistujien tarvinnut edes paljon kurkotella. Kolmantena ja viimeisenä mittaamistapana käytettiin selinmakuuta. Ensimmäinen meni selinmakuulle niin, että jalat koskivat alttarinrappuseen. Seuraava meni maahan niin, että päät olivat vastakkain ja seuraavilla oli jalat vastakkain jne. Lopullisena tuloksena oli se, että ei tarvittu kuin kahdeksan, jotta päästiin ovelle saakka. Ennen kuin poistuimme kirkosta, kävimme vielä kuvasuunnistuksessa olleita kuvia lävitse ja kerroin samalla hieman kirkon historiasta ja siitä, kuinka mikäkin kuva liittyy kirkkoon tai Pyhärantaan.

Seurakuntakodille palattuamme ryhmä jakaantui kolmelle eri toimintapisteelle. Ensimmäisenä toimintapisteenä oli kirjeen kirjoittaminen. Jokainen kummi pääsi kirjoittamaan kirjeen omalle kummilapselleen ja samoin jokainen kummilapsi sai kirjoittaa omalle kummilleen (LIITE 4). Kirjepohjana toimi valmis paperi, johon olin miettinyt muutaman kysymyksen, joiden pohjalta kirjettä pääsi kirjoittamaan (LIITE 5). Muutama kummilapsista koki että haluaa apua kirjeen kirjoittamisessa ja tässä vaiheessa diakonissa Tiina Mäkinen tuli apuun. Kummilapsi sai siis sanella ja Tiina Mäkinen kirjoitti. Kun kirje oli

valmis, se suljettiin kuoreen ja kuoreen merkittiin saajan nimi. Kirjeen sai antaa heti saajalleen, mutta lukea sen sai vasta kotona.

Toisena pisteenä toimi rintanappien teko, ja näin jokainen pääsi tekemään tapahtumasta itselleen muiston (LIITE 6). Valmiiksi oli leikattu muutamia malleja, mutta jokainen sai kuitenkin päättää, tekeekö kuvan itse vai käyttääkö valmiita. Itse toimin tällä pisteellä apuna, jos jollekin tuli kysyttävää.

Kolmantena pisteenä oli rakentelu. Siinä kummin ja kummilapsen tehtävänä oli yhdessä rakentaa karkeista ja cocktail-/grillitikuista kummisuhdetta kuvaava rakennelma (LIITE 7). Sen tarkempaa ohjeistusta en halunnut antaa, vaan halusin että osallistujat saavat yhdessä miettiä, mikä rakennelma olisi.

Kun toimintapisteet oli kierretty, oli aika herkuttelulle (LIITE 8). Tarjolla oli vohveleita, hilloa ja kermavaahtoa. Aikuisille oli tarjolla lisäksi kahvia ja lapsille mehua. Herkuttelun jälkeen pidin väelle hartauden ja siitä he pääsivät kirjoittamaan palauteet (LIITE 9). Tämän jälkeen tapahtuma päättyi ja osallistujat lähtivät kotiin. Kaikkineen tapahtumassa kului aikaa noin kolme tuntia.

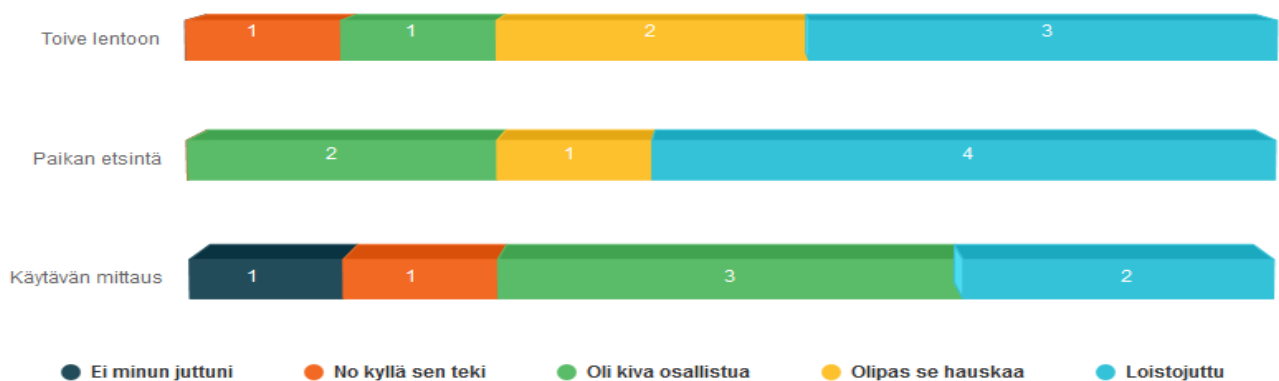
Osallistujien lähdettyä, jäimme diakonissan ja emäntämme Mirja Niemen kanssa järjestelemään ja siivoamaan paikat. Kaikkineen päivä päättyi klo 18 aikaan.

6 PALAUTE

Tapahtumassa kerättiin palaute kaikilta osallistuneilta sekä kummeilta että kummilapsilta, kuten myös diakonissalta. Palautelomakkeessa kysymysten arviointi asteikko oli 1-5 (1 = Ei minun juttuni, 2 = No kyllä sen teki, 3 = Oli kiva osallistua, 4 = Olipas se hauskaa ja 5 = Loistojuttu).

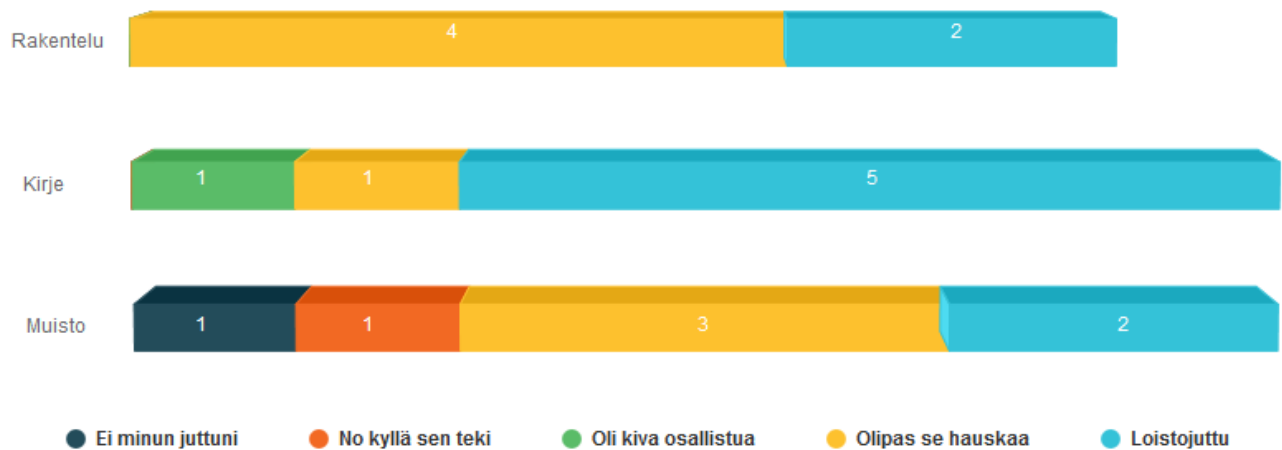
6.1 Kummeilta saatu palaute

Tapahtumaan saapui seitsemän kummiä, kuusi naista ja yksi mies.

KUVIO 1. Kirkkoon tutustuminen 1

Kuvio osoittaa, että paikan etsintä oli kirkon tutustumistehtävistä se, jonka kummit kokivat parhaimmaksi ja kiinnostavimmaksi. Toive lentoon -tehtävä jakoi mielipiteitä. Käytävän mittaus oli kirkon tehtävistä se, joka ei saanut kummeja innostumaan samalla tavalla kuin kaksi muuta tehtävää.

KUVIO 2. Toimintapisteet 1

Seurakuntakodin toimintapisteet olivat suosittuja. Suurimman suosion sai kirjeen kirjoittaminen. Myös rakentelupiste, jossa kummi ja kummilapsi pääsivät yhdessä kokoamaan heitä kuvaavaa rakennelmaa, sai hyvää palautetta (yhden vastaajan mielipidettä ei tiedetä). Muistoksi tehtävän rintanapin teko jakoi tehtävistä eniten mielipiteitä.

Tapahtumassa tarjoiluna olleet vohvelit koettiin ensisijaisesti loistojutuksi. Yhden vastaajan mielipide jäi valitettavasti saamatta. Herkuttelun jälkeen pidetty hartaus oli osallistujien mielestä tilaisuuteen sopiva, eikä kukaan kummeista kokenut hartautta huonona asiana tilaisuuteen. Tapahtuman tarkoituksena oli luoda kummeille ja heidän kummilapsilleen yhteistä tekemistä ja siinä kummien palautteen mukaan onnistuttiin loistavasti. Myös tapahtuman mainonta on ollut suurimman osan mielestä hyvää tai jopa loistavaa. Mainonta oli ollut siis onnistunutta. Tapahtuman kokonaisarvosanaa kysyttäessä, kummit olivat melko yksimielisiä; Hauskaa ja loisto juttu!

TAULUKKO 1. Vapaa sana tapahtumasta; risut ja ruusut

Oikein kiva kummitapahtuma.
Yhteistä tekemistä ja olemista.
Hyvin mietitty tehtävät & järjestetty.

Toivottavasti tulee perinne.
Tilaisuus pysyi mukavana ja rauhallisena, kun ei liikaa osallistujia.

Kiva että tällaisia juttuja järjestetään!

Mukava tapahtuma ja mukavia ihmisiä. Järjestäkää toki muillekin mukava tapahtuma. Marraskuu on hyvä ajankohta.

Hyvä tapahtuma ja vetäjän innon näki. Toivottavasti srk jatkossakin toteuttaa ja osallistujia riittää.
Jatkoa ajatellen kenties kestoja voisi jollain tapaa määrittää/ arvioida, että esim kodeissa voisi ruokailut määritellä.
Kirkkoon tutustuminen oli tehty hyvällä ja kiintoisalla tavalla. Kiva kun lopuksi kerrottiin kuvien kohteista.

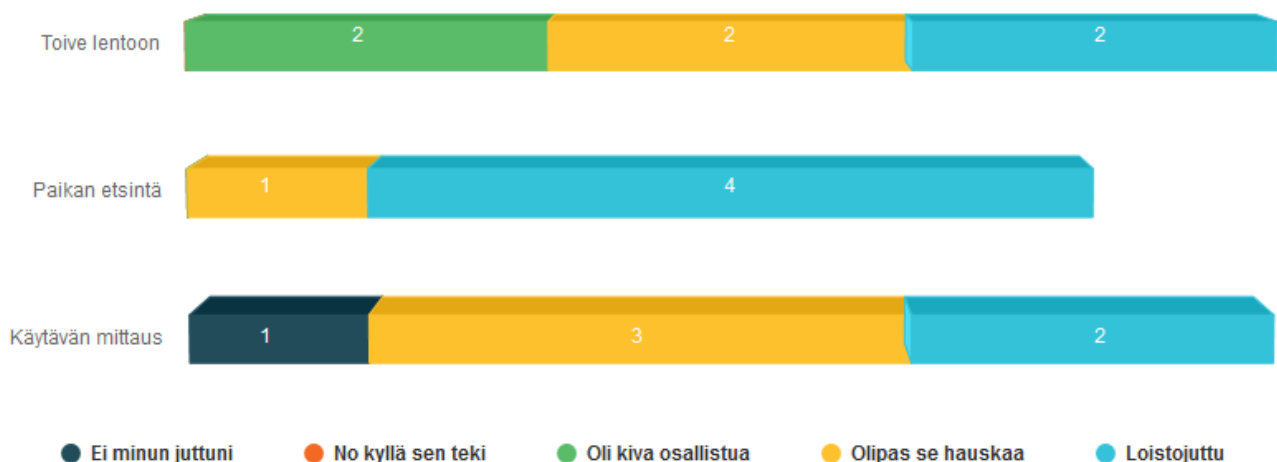
Oli mukava tapahtuma puuhailla kummilapsen kanssa marraskuun pimeydessä.

Kiva tapahtuma, mukavaa yhteistä tekemistä aikuisen ja lapsen kanssa.

Tapahtuma sai paljon positiivista palautetta, mutta kehitettäviäkin asioita mainittiin ja se on tapahtuman järjestäjälle aina tervetullutta. Saadun palautteen avulla pystytään tulevaisuuden tapahtumia kehittämään.

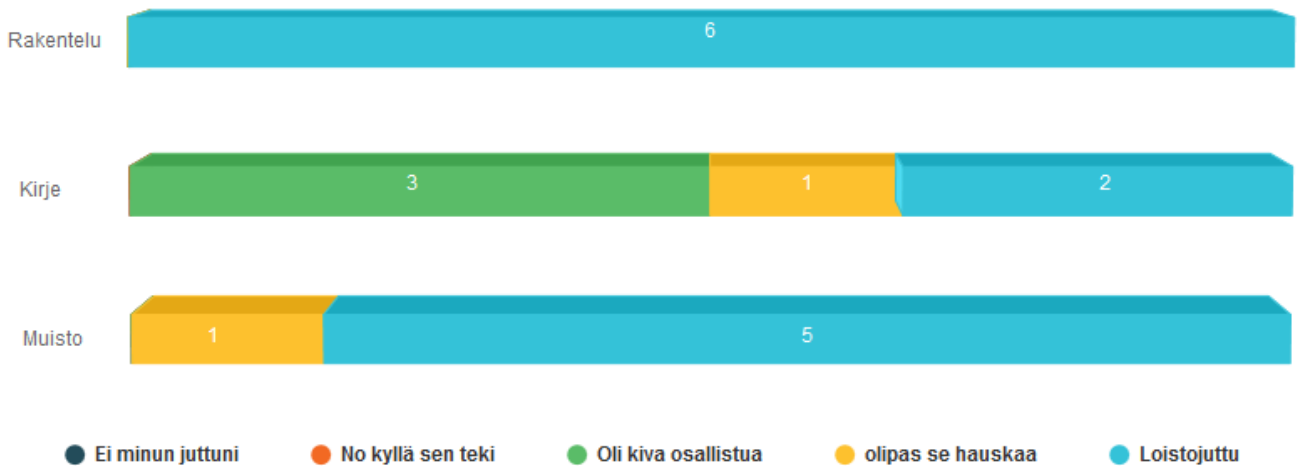
6.2 Kummilapsilta saatu palaute

Paikalle tapahtumaan saapui kuusi 6-11 -vuotiasta kummilasta. Kaikki kummilapsista olivat tyttöjä.

KUVIO 3. Kirkkoon tutustuminen 2

Kummilapsilla selvänä suosikkina kirkossa olevista tehtävistä oli paikan etsintä. Myös toive lentoon -tehtävä sai positiivista palautetta. Kummilasten joukossa oli myös yksi, joka ei kokenut käytävän mittaista mukavana juttuna. Lasten into tehtäviin näkyi koko kirkossa olo ajan.

KUVIO 4. Toimintapisteet 2

Seurakuntakodilla olevista toimintapisteistä kummilasten selväsuosikki oli rakentelu, jossa he pääsivät yhdessä kumminsa kanssa rakentelemaan heidän suhdettaan kuvaavan rakennelman. Myös muistoksi jäävän rintanapin tekeminen oli ollut kummilasten mielestä hauskaa. Kirjeenkirjoittaminenkaan ei saanut kummilapsilta huonoa palautetta. Seurakuntakodin toimintapisteet saivat lapset innostumaan ja se näkyi heidän käytöksessään.

Tarjolla olleet vohvelit, hillo ja kermavaahto mehun kera tekivät kummilapsiin hyvän vaikutuksen. Kummilapsilta myös hartaus sai hyvää palautetta. Yhdessä tekeminen kummin kanssa oli ollut kummilapsille ehdottomasti parasta koko tapahtuman aikana. Kummilapset ottivat siitä kaiken irti ja se näkyi positiivisena palautteena. Vaikka mainonnasta tulikin hyvää palautetta, voi palautteesta kuitenkin päätellä, että mainonta olisi voinut olla parempaakin. Yksi kummilapsista ei pitänyt mainoksesta laisinkaan. Mikä tuohon palautteeseen on syynä, sitä voi vain arvailla. Aivan kuten kummitkin, myös kummilapset pitivät tapahtumaa hyvänä ja loistojuttuna ja se näkyi positiivisena palautteena. Erään kummitytön sanallinen palaute tiivistää kokopäivän hyvin;

”Minulla oli kivaa kummin kanssa ja ohjaajien kanssa, joten oli maailman parasta olla täällä” (kummilapsen sanallinen palaute, 23.11.2020)

6.3 Diakonissan palaute

Palautteen sain sähköpostitse tapahtuman jälkeisellä viikolla. Tiina Mäkisen mielestä tapahtumaa mainostettiin näkyvästi ja useiden eri kanavien kautta, seurakunnan verkkosivuilla, Facebook -sivuilla, paperimainoksina, julisteina eri toimipisteiden seinillä sekä seurakunnan viikoittaisissa ilmoituksissa lehdessä. Mainos oli hänen mielestään hyvin laadittu, selkeä sekä houkutteleva.

Tiina kuvaili tapahtuman yleistunnelmaa leppoiseksi, rennoksi ja lämpimäksi. Hän kuvaili palautteessa, kuinka kaikki toivotettiin tervetulleiksi seurakuntakodille ja kuinka tervehdin kaikkia henkilökohtaisesti jo heidän saapuessaan.

Kirkossa olleiden tehtävien ohjeistukset olivat hänen sanojensa mukaan selkeät. Hän koki Toive lentoon -tehtävän koskettavana. Hän pohtii, että tehtävässä hyödynnettävät höyhenet olisi voinut valikoida etukäteen ja näin ollen valita kevyempiä, jolloin ne olisivat leijailleet ehkä hitaammin alas. Palautteessa oli huomioitu myös se, kuinka pystyin ottamaan tilanteen joustavasti huomioon ja pystyin kertomaan esimerkiksi kuvasuunnistuksen kohteista lopuksi taustatietoa osallistujille ilman, että olin asiaa etukäteen suunnitellut. Mäkinen koki kirkossa olevat tehtävät riittävän erilaisiksi ja sellaisiksi, että niiden parissa kummit ja kummilapset pääsivät puuhaamaan yhdessä. Kuvasuunnistuksessa hän kiinnitti huomiota siihen, että osa kuvista oli liian helppoja joidenkin lasten mielestä.

Hartaudesta erityisen koskettavana, hyvänä ja tilanteeseen sopivana Mäkinen koki Virren ”Ystävä sä lapsien” Samuli Edelmanin tulkintana, koska lapsetkin hiljentyivät hyvin kuuntelemaan sitä. Tarjoiluna olleet vohvelit, mehun sekä kahvin hän koki maistuvana ja sopivana tilaisuuteen.

Tiina Mäkisen kokemuksen mukaan osallistujat vaikuttivat tyytyväisiltä ja viihtyivät hyvin ja vaikuttivat halukkailta osallistumaan myös jatkossa vastaavaan tapahtumaan. Tapahtuma nosti hänen mielestään hyvin esiin kummien merkitystä ja tehtävän tärkeyttä. (Mäkinen 2019.)

6.4 Omia ajatuksia tapahtumasta

Alkuun epäilin, että koko tapahtuma ei tule toteutumaan, mutta onneksi olin väärässä. Kun huomasin, että osallistujia tulee ja pääsemme tapahtuman toteuttamaan, olin todella riemuissani. Yhtä kummilasta lukuun ottamatta, jokainen lapsista oli minulle ennestään tuttu. Heidän osallistumisensa tapahtumaan ei tullut lopulta minulle yllätyksenä, koska he ovat muutenkin mukana seurakunnan toiminnassa.

Oli ilo huomata, että kummeille ja kummilapsille suunnattu tapahtuma herätti kiinnostusta ja osallistujat olisivat kiinnostuneita tulevaisuudessakin osallistumaan mahdollisiin vastaaviin tapahtumiin. Tapahtuman aikana oli huomattavissa osallistujissa innostus yhteiseen tekemiseen, niin kummeilla kuin kummilapsillakin. Koska tapahtuma oli ensimmäinen laatuaan, oli hyväkin, että osallistujia ei ollut kovin suurta määrää, jolloin itse pystyin kiertelemään ja olemaan vuorovaikutuksessa jokaisen osallistujan kanssa henkilökohtaisesti. Näin pystyin osoittamaan heille, että olin kiinnostunut siitä, mitä heille kuuluu ja kiitollinen siitä, että he ovat paikalle saapuneet.

7 KYSELYN TULOKSET

Kummiutta koskevan Webropol-kyselyn julkaisin 18.12.2019 ja vastausaikaa siihen oli 2.2.2020 saakka. Kyselyn linkin jaoin sosiaalisessa mediassa. Oli ilo huomata, että kyselyni otettiin ilolla vastaan, ja sitä jaettiin, jotta saisin mahdollisimman paljon vastauksia. Pyhäranta on pieni kunta, ja tämän vuoksi en odottanutkaan suurta vastausmäärää, mutta olen todella tyytyväinen saamiini vastauksiin.

Kyselyn tavoitteena oli selvittää Pyhärantalaisten ajatuksia aiheesta kummius. Kysely koostui 15 kysymyksestä (LIITE 7.), joista osa oli perustietokysymyksiä, osa koski vastaajan omaa kummisuhdetta kummilapseen, osa mahdollisten omien lasten kummisuhdetta sekä yhdellä kysymyksellä kokosin vastaajien ajatuksia heidän suhteestaan omaan kummiinsa.

Kyselyyni vastasi kaikkineen 41 henkilöä. Jokainen vastaaja ei kuitenkaan ole vastannut aivan jokaiseen kysymykseen.

TAULUKKO 2. Vastaajien ikähaajakauma

	n	Prosentti
15-20	1	2,44%
21-25	4	9,75%
26-30	4	9,76%
31-35	8	19,51%
36-40	9	21,95%
41-45	8	19,51%
46-50	2	4,88%
51-55	3	7,32%
56 tai vanhempi	2	4,88%

Kyselyyn vastanneiden henkilöiden ikäjakauma oli laaja. Vastaajien ikäjakauma oli 15 vuotiaasta yli 56 vuotiaisiin. Eniten vastaajia oli ikäryhmistä 31-35 vuotiaat, 36-40 vuotiaat ja

41-4. Taulukon ensimmäisessä sarakkeessa ovat ikäryhmät, joista vastaajat valitsivat omansa. Toisessa sarakkeessa näkyy, kuinka moni on valinnut tietyn ikäryhmän. Viimeisessä sarakkeessa on nähtävissä prosentuaalinen määrä vastaajista kussakin ikäryhmässä.

TAULUKKO 3. Vastaajien ammatit

Sairaanhoitaja	Ensihoitaja	
Toimintaterapeutti	Lähihoitaja/sosionomi opiskelija	Projektisihteeri
Prosessinhoitaja	Opiskelija	Toimihenkilö
Yrittäjä	Tstosihteeri nyt eläkkeellä	Yrittäjä
Opettaja	Lähihoitaja	Varhaiskasvatuksen opettaja
Laadunmittaaja	Hankepäällikkö	Osastonhoitaja
Sairaanhoitaja	Tehdastyöntekijä	Taloushallinnon työntekijä
Opiskelija, merenkulun insinööri	Sairaanhoitaja	Ostaja
Myyjä	Lähihoitaja	Lähihoitaja
Toiminnanohjaaja	Sairaanhoitaja	Myyjä
Luokanopettaja	Hoitaja	Myyjä
Ohjaaja, sosionomi(amk)	Lastenohjaaja	Lähihoitaja
Kunnossapitopäällikkö	Perushoitaja	Työtön

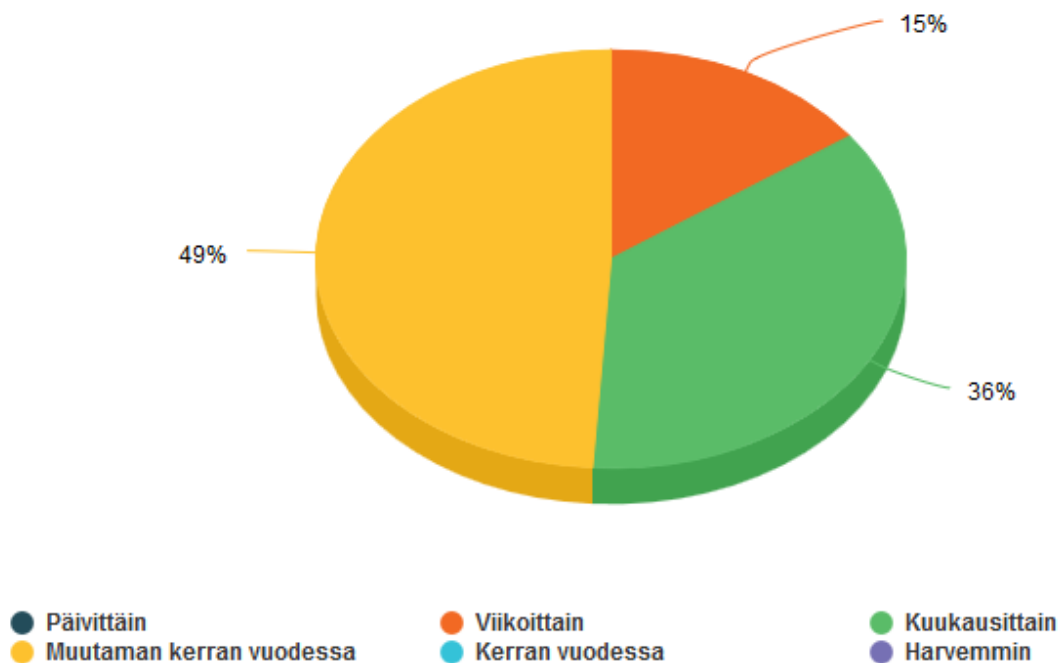
Vastaajien ammattikirjo on laaja. Moni vastaajista toimii sosiaali- ja terveysalalla. Joukossa oli myös opiskelijoita, yrittäjiä sekä työtön että eläkeläinen. Tutkittaessa vastaajien ammatteja, pystytään päättämään, että nykyaikana kummin ammatilla ei olen enään niin suurta vaikutusta siihen, pyydetäänkö häntä kummiksi vai ei. Toisin oli kummiuden alkuaikoina, jolloin kastettavan lapsen asemaa pyrittiin parantamaan valitsemalla hänelle kummiksi henkilö joka, oli korkeasti arvostetussa asemassa ja hänen taloudellinen tilanteensa oli hyvä (Silfverhuth 2012, 15).

Kyselyyn vastanneista 90 prosenttia (36 henkilöä) kuului kirkkoon. Yksi kyselyyn vastanneista jätti tämän kysymyksen huomioimatta.

TAULUKKO 4. Kummilasten määrä ja ikä

	1	2	3	4	5	Yhteensä	Keskiarvo	Mediaani
Alle 1 vuotiaita	8	1	0	1	0	10	1,4	1
1-3 vuotiaita	9	3	1	0	0	13	1,38	1
4-6 vuotiaita	7	4	1	0	0	12	1,5	1
7-9 vuotiaita	14	3	0	0	0	17	1,18	1
10-12 vuotiaita	12	3	0	1	0	16	1,38	1
13-15 vuotiaita	13	1	0	0	0	14	1,07	1
16-18 vuotiaita	9	2	0	0	0	11	1,18	1
19 vuotiaita tai vanhempia	7	3	3	0	1	14	1,93	1,5
Yhteensä	79	20	5	2	1	107	1,37	1

Vastaajilla oli useampia kummilapsia ja nämä olivat hyvin eri-ikäisiä. Vastaushetkellä 7- 15-vuotiaita kummilapsia oli eniten. Kaikkineen vastaajilla 107 kummilasta. Ikäjakauma näiden osalta melko tasainen. Alle 1-vuotiaita kummilapsia vastaajilla oli kaikkineen 10, 1-3 vuotiaita oli 13, 4-6 vuotiaita 12, 7-9 vuotiaita oli 17, 10–12 vuotiaita 16, 13–15 vuotiaita kummilapsia vastaajilla oli kaikkineen 14. 16–18 vuotiaita kummilapsia oli 11 ja 19 vuotiaita tai sitä vanhempia kummilapsia vastaajilla oli yhteensä 14.

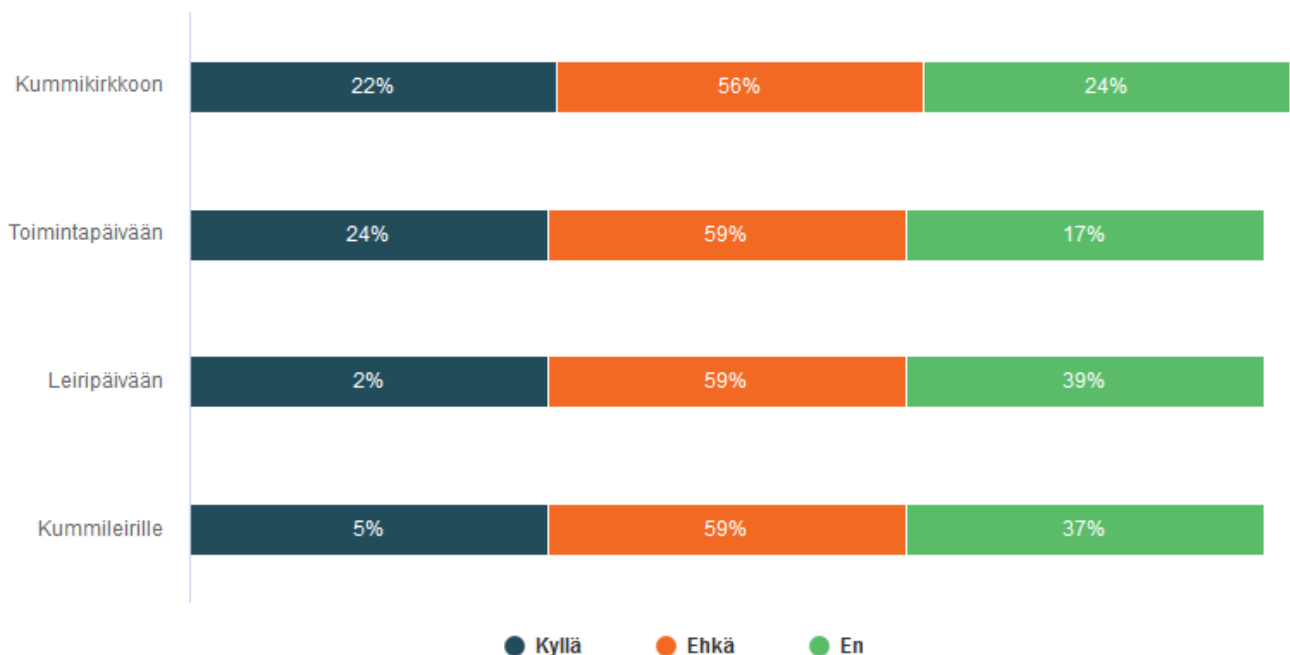
KUVIO 5. Omien kummilasten tapaaminen

Jokaisella kummilla on oma tapansa toimia ja kohdata kummilapsiaan. Kyselyyn vastanneista lähes puolet (49 %) kertoivat tapaavansa omia kummilapsiaan muutamia kertoja vuodessa. Yhteensä 36 prosenttia vastaajista tapasi kummilapsensa joka kuukausi ja joukossa myös 15 prosenttia niitä, jotka ovat kummilapsensa kanssa tekemisissä viikoittain.

TAULUKKO 5. Kummilasten tapaamisen syyt

	n	Prosentti
Syntymäpäivillä	37	90,24%
Jouluna	26	63,41%
Yhteisen tekemisen merkeissä	25	60,98%
Lapsenvahtina	13	31,71%
Muuten vaan	37	90,24%

Kyselyssä oli mahdollisuus valita useampi vastausvaihtoehto. Kaikkiaan 37 vastaajista tapaa kummilapsiaan syntymäpäivillä tai muuten vain. Vastaajista 26 kertoi tapaavansa kummilapsiaan joulunaikaan ja 25 vastaajista kertoi tapaavansa kummilapsia yhteisen tekemisen merkeissä. Lapsenvahteina kummilapsille oli toiminut 13 kummiä.

KUVIO 6. Osallistuminen kummitoimintaan

Kyselyssä tiedusteltiin vastaajien kiinnostusta osallistua kummeille ja kummilapsille suunnattuun toimintaan. Yli 50 prosenttia vastaajista olisi mahdollisesti kiinnostunut osallistumaan joko kummikirkkoon, toiminta- / leiripäivään tai kummileirille kummilapsensa kanssa. Vastauksista kävi selväksi, että jos kummikirkko, kummileiri tai toiminta- / leiripäivä järjestetään, osallistujia löytyisi. Osa vastaajista olivat sitä mieltä, että eivät missään tapauksessa osallistuisi kummitoimintaan vaikka sitä järjestettäisiin. Tähän saattaa vaikuttaa myös se, että osa vastaajista ei kuulu kirkkoon ja eivät sen vuoksi ole kiinnostuneita seurakunnan järjestämästä toiminnasta. Tällä kysymyksellä saatiin tietoa, siitä millaista toimintaa tulevaisuudessa voitaisiin Pyhärannan seurakunnassa järjestää kummeille ja heidän kummilapsilleen.

Kysyttäessä kummiuden merkitystä on huomattavissa, että merkitys vaihtelee hyvin paljon eri ihmisillä. Kysymyksessä pystyi valitsemaan useampia vastausvaihtoehtoja. Kyselystä pystytään päättämään, että 34 vastaajista pitää kummiutta kunniatehtävänä, 31 kokee olevansa aikuinen tuki kummilapsen vanhemmille ja 19 vastaajista pitää itseään lapsen kaverina. Vastaajista 5 kokee kummiuden merkitykseksi kristillisen kasvatuksen antamisen ja yksi kokee kummiuden merkitsevän ”lahja-automattina” toimimista.

TAULUKKO 6. Vastaajien ajatuksia kummiudesta.

Kunnia olla kahden pojan kummi.

Miulle kummius on elinikäinen aikuinenkaverituki, jolle voi kertoa nekin asiat mitä vanhemmille ei viitsi kertoa ja tietää, että saa tukea ja neuvoa, mutta myös kaverillista yhdessä olemista ja tekemistä.

Tärkeä tehtävä jota ei saa unohtaa lapsen kasvaessa. Olla lapsen elämässä aina. Antaa tukea kun sitä tarvitsee.

Kummilapset on jo niin isoja, etteivät he enää kaipaa minua. Pienenä touhuttiin yhdessä paljonkin, mutta nyt kaverit kiinnostaa enemmän. Vanhimmalla alkaa olla jo amk-paperit taskussa eli on jo täysin aikuinen. Mutta aina kummitäidin pikkutyttö.

Kummi on lapselle perheen ulkopuolinen aikuinen, jonka lapsi toivottavasti kokee luotettavana ja turvallisena. Viemme kummilapset kerran vuodessa jonnekin ilman vanhempia ja nautimme kun vanhin kummilapsi tulee mopolla pihalle ja ilmoittaa vaan tulleen moikkaamaan tai kun miehelle tuli viesti 18-vuotiaalta ”tuutko mun kanssa leffaan”.

Mukavaa

Se, että on kummitäti on paljon enemmän kuin aikuinen kaveri. Jokaiseen kummilapseen on erilainen suhde.

(jatkuu)

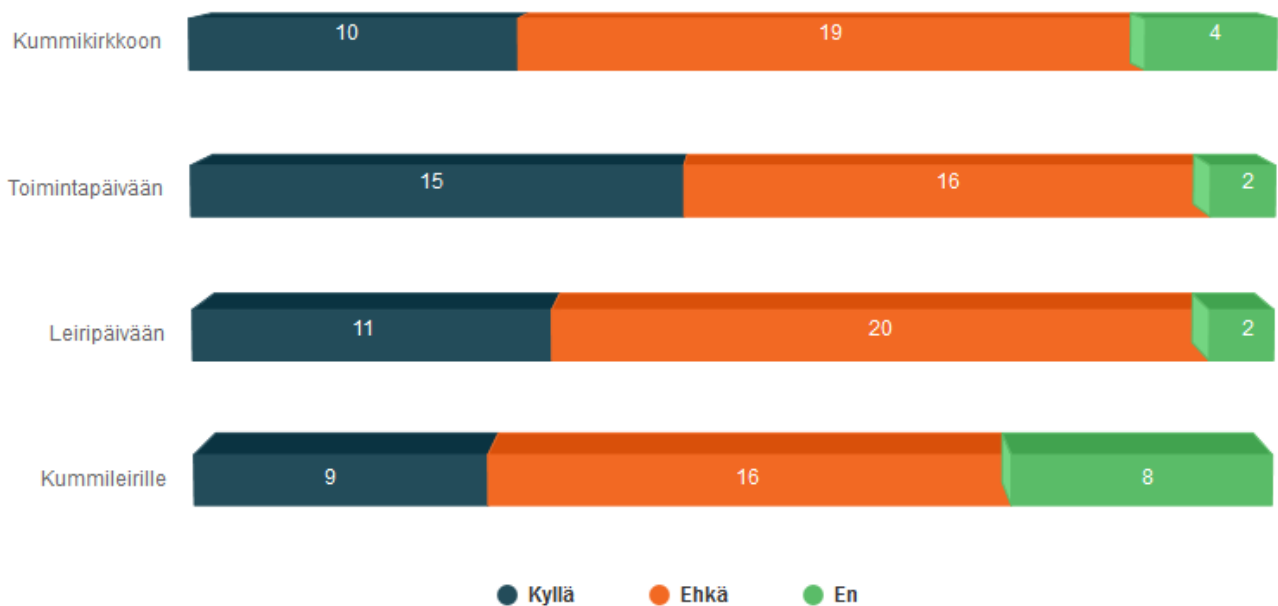
TAULUKKO 6. (jatkuu)

Olen onnekas ja saanut kunnian toimia kummina 6 lapselle. Vanhin on jo konfirmoitu ja nuorin täytti juuri 1 vuotta. Minulle kummius merkitsee olemista osana lapsen elämää niin hyvinä kuin haasteellisinkin aikoina. Aina ei aikaa riitä niin paljoa kuin haluaisi mutta näin some aikana yhteydenpito on onneksi mahdollista muullakin tavalla kuin aina kasvotusten tapaamisia.
Kummeus on kunniatehtävä mutta kummeuttakin voi käyttää väärin.
Riippumatta siitä olenko kummi vai en suhtaudun rooliini läheisen ystäväni/sisarukseni lapselle samalla tavalla. Olen aikuinen joka on aikuinen kaveri. Minun kanssa voi puhua asioista joita ei ehkä vanhemmille kehtaa tai halua puhua. Tarpeen tullen otan lapsen/nuoren asian vakavasti ja joko infoan vanhempia tai koitan lapsen/nuoren kanssa yhdessä keskustella asiasta. Puuhaan ja leikin lasten kanssa, enkä vain toimi "leikittäjänä" vaan osallistun ja se on mielestäni ihanaa!
Kunniatehtävä
Nähdä lapsen kasvu vauvasta aikuisuuteen ja tukeminen elämän erinlaisissa vallinnoissa.
Ihana kun on niin laaja ikähaitari kummilapsissa
Ymmärrän sisarusten lapsille kummina olon. Heidän kanssa olemme tekemisissä viikottain. Kaverien lapsille kummiutta en ymmärrä, enkä suosittelen. Kaverit saattavat muuttua eri elämäntilanteissa.

On hienoa huomata, että moni vastaajista kokee kummin tehtävän tärkeäksi. He saavat olla lapsen elämässä, tukea ja auttaa tarvittaessa. Eräs vastaajista oli sitä mieltä, että kummiuttakin voi käyttää väärin. Vastauksista näkee myös sen, että vaikka ei olisikaan nimettynä kummiksi, voi toimia lapsen elämässä samalla tavalla kuin jos olisi. Eräs vastaajista pohti sitä, että sisarusten lapsille kummina toimiminen on ymmärrettävämpää kuin jos lupautuu ystävän lapselle kummiksi, koska ystävyys-suhteet saattavat vuosien saatossa elää ja jopa lopullisesti katketakin.

Kyselyssä kartoitettiin sitä, onko vastaajilla omia lapsia, onko lapsia kastettu ja onko heillä kummeja. Suurimmalla osalla (31 henkilöllä) vastaajista oli omia lapsia, jotka on kastettu ja näin ollen heillä on myös kummit. Tuohon kysymykseen vastasivat kaikki 41 vastaajaa. Yksitoista kyselyyn vastanneista koki, että kummeista on paljon hyötyä lapsen kasvaessa ja kehittyessä. Kaksikymmentä vastaajaa taas koki, että kummista on hyötyä lapsen kasvaessa ja kehittyessä jonkin verran. Vastaajista löytyi myös kuusi, joiden mielestä kummista ei ole juurikaan hyötyä ja yhden mielestä kummeista ei ole laisinkaan hyötyä lapsen kasvaessa ja kehittyessä.

Kysyttäessä, kuinka usein vastaajien lapset tapaavat omia kummejaan, saatiin vastaus 32 henkilöltä. Heistä kahden lapset tapaavat omia kummejaan joka viikko ja kahdeksan vastaajan lapset tapaavat kummejaan joka kuukausi. Vastaajista seitsemän lapset tapaavat kummejaan muutaman kerran vuodessa. Kaksitoista vastaajista kokee, että heidän lapsensa tapaavat omia kummejaan sopivin väliajoin. Joukosta löytyi myös kolme vastaajaa, jotka kokivat, että heidän lapsensa tapaavat omia kummejaan liian harvoin.

KUVIO 7. Omien lasten osallistuminen kummitoimintaan

Kysymykseen vastasi 34. Taulukosta pystyy päättelemään, että vastaajat suurimmalta osalta olisivat valmiita siihen, että heidän lapsensa osallistuisivat mahdollisesti erilaisiin kummeille ja kummilapsille suunnattuihin tapahtumiin yhdessä kuminsa kanssa. Vastaajista löytyi myös niitä, jotka eivät toivo lapsensa osallistuvan yllämainittuihin toimintoihin.

Kysyttäessä omien lasten kummien tehtäviä pystyi valitsemaan useamman vastausvaihtoehdon. Kolmekymmentä vastaajista koki, että heidän lastensa kummien tehtävänä on toimia aikuisena tukena ja vierellä kulkijana. Kuusi vastaajista kokee että kummien tehtävänä olisi kristillisen kasvatuksen antamista. Yksi vastaajista koki, että hänen lastensa kummien tehtävänä on toimia ”lahja-automaattina”.

TAULUKKO 7. Vastaajien ajatuksia omista kummeistaan

Hyvät. Läheinen kummitäti
Näin kummejani melko harvoin. Oli erityistä, kun he tulivat kylään. He eivät olleet lastenvahtejani eivätkä tuoneet lahjoja kuin syntymäpäivinä, mutta koin että olen heille erityinen, koska he olivat kummini.
Oma kummini on ollut aikuinen ystävä, suuri tuki ja turva kun on ollut asioita joista ei ole voinut omille vanhemmille puhua. Häneltä saa neuvoja ja opastusta tilanteessa kuin tilanteessa. Yhdessä jaetaan ilot ja surut ja edelleenkin pidetään yhteisiä päiväkahvihetkiä (tunteja) videopuheluiden välityksellä kun välimatkaa on satoja kilometrejä.
Varhais lapsuudessa olivat paljonkin tekemisissä, mutta täytettyäni 10 eivät enää juurikaan olleet tekemisissä. 15vuotiaana eivät enää ollenkaan. Olen pyrkinyt omien kummilasten kohdalla olemaan parempi kummi ja mielestäni tässä onnistunut. Kaikki kummilapseni ovat todella tärkeitä minulle.
Lämpimiä, kesäisin olin paljon heidän mökillään. Edelleen tärkeä ja mukana elämässä.
Toiset kummit elivät arjessa mukana, asuivat lähellä. Heillä oli itsellään vähän minua vanhempi lapsi. Toiset kummit asuivat kaukana ja heidän kanssaan vietettiin laatu-aikaa erikoisemmissäkin paikoissa. Heille syntyi lapsia, kum olin itse jo yli 10-vuotias. Kun olin 15-21-vuotias, vietin heillä kesäisin pitkiäkin aikoja ja hoidin heidän lapsiaan päiväkodin ollessa kiinni. Iltaisin ja viikonloppuisin vastuu oli aikuisilla ja tehtiin kaikki yhdessä jotain kivaa, menttiin uimaan tai kirjastoon. Ne kesät pysyvät muistoissani aina.
Toinen hylkäsi minut alle 10-vuotiaana ja toinen muistaa jouluna paketilla...
Hyviä. Edelleen hyvät välit
Kummini ovat minulle tärkeitä. En ole heidän kanssaan tekemisissä niin paljon kuin haluaisin. Lapsena kummit olivat odotettuja vieraita.
Lämpimiä.
Eipä juuri kummoisia. Sai rahaa kerran vuodessa kun näki 🍀
Syntymäpäivät ja jouluku
Kummi-setä kaukainen Kummi-täti sairastui nuorena mutta sitä ennen välittävä. Molemmat jo edesmenneitä.
Vieläkin käymme teatterissa joka kesä, vaikka olenkin jo 45v.
Minulla on ihanat kummit. Olen aina ollut tekemisissä heidän kanssaan. Kun kummisetäni kuoli, aviopuolisoani pyydettiin kantamaan kummiani hänen viimeisellä matkallaan.
Yhteiset kesäpäivät kummien mökillä oli parasta lapsuudessa
Oma kummi muisti aina juhlapäivinä. Muistaminen saattoi olla vaikka postikortti mutta se oli tärkeää.
En ole ollut läheinen kummunkaan kanssa.
Hyviä muistoja. Kun hän kävi teimme asioita yhdessä. Olemme edelleen tiiviisti yhteydessä.
Iloisia muistoja, ollaan tekemisissä aikuisiälläkin.

Vastauksista pystytään huomaamaan, että kummissuhteet voivat olla hyvin erilaisia ja niistä jää myös hyvin erilaisia muistoja. On hyvä huomata, että vaikka kummilapsi onkin jo itsekin kasvanut aikuiseksi, kummissuhdetta pyritään pitämään yllä. Joillekin pienikin muistaminen (postikortti) on ollut jo merkityksellinen. Toisille taas yhdessä tekeminen lapsuudessa on ollut elämän parhaimpia hetkiä.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön ensisijaisena tarkoituksena oli luoda Pyhärannan seurakunnalle kummitapahtuma, jolla voisimme seurakuntana tukea kummien ja heidän kummilastensa yhteyttä. Mielestäni tapahtuma onnistui hyvin ja saimme siitä hyvää palautetta ja kannustusta jatkaa vastaavien tapahtumien järjestämistä. Toivonkin, että voin jatkossa työssäni kehittää kummitoimintaa, jolla saisimme kohdattua entistä enemmän lapsia ja nuoria sekä heidän kummejaan ja tuettua heidän keskinäistä kummissuhdettaan.

Toisena tavoitteena opinnäytetyölläni oli kartoittaa pyhärantalaiisten ajatuksia ja kokemuksia kummiudesta. Ilokseni sain huomata, että kyselyni otettiin positiivisesti vastaan ja jotkut jopa jakoivat linkin eteenpäin muillekin pyhärantalaisille vanhemmille. Kyselyyn vastasi useampi kuin osasin odottaa ja se oli vain positiivinen yllätys. Näin ollen sain kattavampaa materiaalia kyselystäni.

Alkujaan tarkoitukseni oli järjestää kesällä 2019 perhe- ja kummileiri, joka olisi ollut osa opinnäytetyötäni, mutta valitettavasti se ei toteutunut. Leirillä osallistujien ikäjakauma olisi ollut huomattavasti laajempi. Nyt näin jälkeinpäin mietittynä oli kuitenkin ehkä ihan hyvä, että leiri ei toteutunut ja pääsin miettimään uudenlaista toteutustapaa. Lopputuloksena oli kummitapahtuma, joka oli tarkemmin rajoitetulle ikäluokalle. Nyt, kun on tällainen kummitapahtuma taustalla, uskoisin, että on helpompi ryhtyä kehittämään kummitoimintaa eteenpäin.

Ryhtyessäni suunnittelemaan työtäni en löytänyt kovinkaan montaa vastaavanlaista työtä ja siksi koin, että tällaiselle oli tarvetta. Myös omassa työyhteisössäni työ otettiin ilolla vastaan, koska olin itse innoissani aiheesta ja tulevasta tapahtumasta. Tietojeni mukaan Pyhärannassa ei ole ollut aiemmin mitään vastaavaa kummitoimintaa.

Kummitapahtumassa käyttämäni tehtävät tukivat hyvin yhdessä tekemistä ja auttoivat kummeja ja heidän kummilapsiaan kommunikoimaan ja toimimaan yhteistyössä, jotta jokainen tehtävä tuli tehtyä tiedolla ja taidolla. Tehtävät saivat hyvää palautetta osallistujilta. Luomani tapahtuma kokonaisuus on sellainen, että sen voisi melko helposti viedä mihin tahansa seurakuntaan tukemaan kummiutta.

Jatkossa voisi vastaavanlaisia kummitapahtumia järjestää vaikka joka vuosi, mutta niitä kohdennettaisiin eri-ikäisille lapsille ja nuorille sekä heidän kummeilleen. Kun nähtäisiin, millainen vastaanotto muissa ikäluokissa on, jatkoa voisi sen mukaan miettiä. Myös kummiusteemainen leiripäivä voisi olla mukava kokeilu jonain vuonna. Muutenkin mietin, että perustyössäni lapsi- ja nuorisotyönohjaajana voisin kummiuden tukemista hyödyntää enemmänkin. Työssäni olen tottunut järjestämään erilaisia tapahtumia ja näin jälkepäin mietittynä kummitapahtuman järjestäminen ei juuri eronnut perustyöstäni. Silti sain uusia ideoita ja ajatuksia. Työn edetessä oli mukava huomata, kuinka sain työpaikalla tukea tapahtumassa mukana olleilta työkavereiltani.

Lähtiessäni toteuttamaan opinnäytetyötäni, huomasin että menen tapahtuma edellä, koska koen olevani toiminnan ihminen ja tekstin tuottaminen on haastavaa. Nyt kun työ on loppuillaan, ymmärrän, että olisi ollut ehkä helpompi lähteä teoria edellä eteenpäin. Opinnäytetyöprosessin aikana kaikki, mikä liittyi tapahtumaan, oli helppo viedä loppuun hyvällä tahdilla, kun taas kirjallisen osuuden tekeminen on vaatinut enemmän ponnisteluja. Ainut asia, joka hieman prosessin aikana häiritsi, oli se että vuoden vaihteessa kesken työntekemisen vaihtuu työpaikalla opinnäytetyöohjaaja. Siitäkin kuitenkin selvittiin. Olen kokonaisuudessa työhöni tyytyväinen, vaikka työlleni suunniteltu aikataulu ei aivan pitänytkaan. Koen, että työlleni asettamani tavoitteet saavutin hyvin.

LÄHTEET

Anttila, H. 2019. Henkilökohtainen tiedonanto. Keskustelu 18.11.2019.

Kirkkohallitus 2013a. Lapset seurakuntalaisina. Suomen ev.lut kirkon kirkkohallituksen julkaisu. Helsinki: Kirkkohallitus.

Kirkkohallitus 2013b. Tytöt & pojat seurakuntalaisina. Suomen ev.lut kirkon kirkkohallituksen julkaisu. Helsinki: Kirkkohallitus.

Kirkkohallitus 2013c. Nuoret seurakuntalaisina. Suomen ev.lut kirkon kirkkohallituksen julkaisu. Helsinki: Kirkkohallitus.

Kirkkohallitus 2013d. Aikuiset seurakuntalaisina. Suomen ev.lut kirkon kirkkohallituksen julkaisu. Helsinki: Kirkkohallitus.

Kirkko ja kaupunki 2009. Saatavissa: <https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/kummilla-on-ikivanha-tehtava#bbfe9960> Viitattu 21.4.2020.

Lempiäinen, P. 2004. Pyhät toimitukset. 4. painos. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Mäkinen, T. 2019. Henkilökohtainen tiedonanto, sähköposti. 27.11.2019.

Pyhärannan seurakunta: Saatavilla: <https://www.pyharannanseurakunta.fi/info-ja-asiointi/historiaa/pyharannan-papit> Viitattu 2019.

Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja.

Silfverhuth, O. 2012. Kummin kirja. Helsinki: Kirjapaja.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko a. Saatavissa: <https://evl.fi/sanasto/-/glossary/word/Sakramentti#6519d941>. Viitattu 16.4.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko b. Saatavissa: <https://www.kaste.fi/kaste-on-rakkautta/> Viitattu 22.4.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko c. Saatavissa: <https://evl.fi/uutishuone/tiedotearkisto/-/items/item/28405/Kirkkohallitus-+Kastettavalle+lapselle+riittaa+jatkossa+yksi+kummi#6519d941>. Viitattu 22.4.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko d. Saatavissa: <https://evl.fi/uutishuone/tiedotearkisto/-/items/item/29003/Kirkolliskokous-Yksi+kirkkoon+kuuluva+kummi+riittaa+kastettavalle+jatkossa#6519d941>. Viitattu 22.4.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko e. Saatavissa: https://evl.fi/plus/ajankohtaista/poiminnot/-/asset_publisher/2LWIMUp66h5W/content/kirkkolain-kokonaisuudistuksen-kasittely-keskeytetty-eduskunnassa. Viitattu 22.4.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko f. Saatavissa: <http://kumminkaa.fi/vieta-kummipaivaa/>. Viitattu 5.5.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko g. Saatavissa: <https://evl.fi/perhejuhlat/ristiaiset/kummien-valinta-ja-tehtavat>. Viitattu 22.4.2020.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko h. Saatavissa: <http://kumminkaa.fi/lahde-kummipeleihin/>. Viitattu 5.5.2020.

Vappula, K. 2019, Kaste ja kummius –hanke Tehtyä ja tulevia tarpeita. Powerpoint diat. Saatavissa:

<https://evl.fi/documents/1327140/51803182/Kaste+ja+kummius+toukokuu+2019.pdf/627c3220-ea9b-1a8f-498b-007d6cc2e5df?t=1558604395000> Viitattu 5.5.2020.

LIITELUETTELO

1. Tapahtuman mainos
2. Toimintapisteet ja niiden materiaalit
3. Tapahtuman ohjelma
4. Kirjeen kirjoittamista kummille
5. Kirjepohjat täytettäväksi
6. Rintanapin tekoa
7. Kummien ja kummilasten suhdetta kuvaavat rakennelmat
8. Seurakuntakodin toimintapisteet
9. Palautelomake
10. Kyselyn kysymykset

KUMMIA TAPAHTUU

LAUANTAINA

23.11.19 KLO 14.00

SEURAKUNTAKODILLA

(Kirkkopolku 9, Pyhäranta)

Tapahtuma on suunnattu kouluikäisille ja heidän kummeilleen.

Lähtekää siis viettämään yhteistä aikaa!

Ohjelmassa yhdessä tekemistä, tutustumista kirkkoon hauskojen tehtävien avulla ja herkuttelua tapahtuman päätteeksi.

Jotta materiaaleja sekä tarjoiluja riittää kaikille, tapahtumaan tulee ilmoittautua Sunnuntaihin 17.11.19 mennessä sähköpostitse osoitteeseen:

marika.pietila@centria.fi

(Ilmoita kummin / kummien ja kummilapsen / kummilasten nimet sekä mahdolliset ruoka-aineallergiat)

TERVETULO!

- Pyhärannan seurakunta -

TOIMINTAPISTEET JA NIIDEN MATERIAALIT

YLEISESTI

- Nimilaput tekijöille
- Hartausteksti ja musiikki

KIRKOSSA

Alkulaulu

- Laulunsanat

Toive lentoon

- Valkoisia höyheniä

Valokuvasuunnistus / kirjainten metsästys

- Valokuvat laminoituna (sakasti, ylipäällikön päiväkäsky, kastemalja, puhujapönttö, alttaritaulu, virsitaulu, könninkello, saarnatuoli, viimeinen ehtoollinen- taulu, lähetyskynttelikkö, albakaappi, pienoislaiva, kattokruunu, viimeinen tuomio- taulu, virsikirjahylly, kirkon rakennusvuosi, harmooni, urut, iso ikkuna parvella, vanha arkku)
- Kirjainlaput kuvakohteisiin
- Kirjoitus alustat, kynät
- Kirjainten metsästys laput, lauselaput

SEURAKUNTAKODILLA

Kirje

- Kynät
- Kirjepohjat ja kirjekuoret

Muisto

- Malli rintanappi
- Rintanappikone ja leikkuri
- Mallipohjat

- Kyniä
- Rintanappiaihiot ja kalvot
- Paperia

Rakentelu

- Pihlaja karkkeja
- Koktail- ja krillitikkuja
- Rakennusalusat, lautanen ja veitsi

HERKUTTELU

- Vohvelirauta
- Kertakäyttölautaset
- Taikina-aineet

KUMMITAPAHTUMAN OHJELMA

- Klo 14.00 Tervetuloa toivotus
Ohjelman esittely
- Klo 14.10 Siirtyminen kirkkoon
Toive / ajatus lentoon
Valokuvasuunnistus / kirjainten metsästys
Käytävän mittaaminen
- Klo 15.30 Siirtyminen seurakuntakodille
Toimintapisteet
- Kirje
  - Muisto
  - Rakentelu
- Herkuttelu
Hartaus
Palaute
- Klo 17.00 Kotiin

Kirjeen kirjoittamista kummille

KIRJE SINULLE _____ KUMMILAPSENI

HALUAN KERTOAA.....

HALUAISIN TEHDÄ KANSSASI.....

HALUAN TOIVOTTA A SINULLE.....

VAPAA SANA...

TOIVOO:

KIRJE SINULLE _____ KUMMINI

SINÄ OLET.....

HALUAISIN KANSSASI.....

HALUAN TOIVOTTA A SINULLE.....

VAPAA SANA...

TOIVOO:

Rintanapin tekoa

Kummien ja kummilasten suhdetta kuvaavat rakennelmat

Seurakuntakodin toimintapisteet

KUMMIUS PYHÄRANNASSA

1. Vastaajan ikä

- 15-20
- 21-25
- 26-30
- 31-35
- 36-40
- 41-45
- 46-50
- 50-55
- 56 tai vanhempi

2. Vastaajan ammatti

3. Kirkkoon kuuluminen

- Kuulun kirkkoon
- En kuulu kirkkoon
- En halua kertoa

4. Kummilasten määrä ja heidän ikänsä

- Alle 1 vuotiaita
- 1-3 vuotiaita
- 4-6 vuotiaita
- 7-9 vuotiaita
- 10-12 vuotiaita
- 13-15 vuotiaita
- 16-18 vuotiaita
- 19 vuotiaita tai vanhempia

5. Kuinka usein tapaat kummilapsiasi

- Päivittäin
- viikoittain
- Kuukausittain
- Muutaman kerran vuodessa
- Kerran vuodessa
- Harvemmin

6. Kun tapaat kummilapsiasi, tapaatko heitä

- Syntymäpäivillä
- Jouluna

- Yhteisen tekemisen merkeissä
  - Lapsenvahtina
  - Muuten vaan
7. Olisitko kiinnostunut osallistumaan kummilapsesi kanssa (Kyllä, Ehkä, En)
- Kummikirkkoon
  - Toimintapäivään
  - Leiripäivään
  - Kummileirille
8. Mitä kummius sinulle merkitsee?
- Kunniatehtävä
  - Aikuinen tuki lapsen vanhemmille
  - Lapsen kaveri
  - Kristillisen kasvatuksen antamista
  - Lahja-automaatti
  - Pakkopullaa
9. Vapaasana kummiudesta
10. Onko sinulla itselläsi lapsia, onko heidät kastettu ja onko heillä kummit?
- Minulla ei ole lapsia (Siirry kysymykseen 14)
  - Minulla on lapsia ja heidät on kastettu ja heillä on kummit
  - Minulla on lapsia ja heitä ei ole kastettu eikä heillä ei ole kummeja
11. Onko kummeista hyötyä lapsen kasvaessa ja kehittyessä?
- Kyllä paljonkin
  - Jonkin verran
  - Ei juurikaan
  - Ei ollenkaan
12. Kuinka usein omat lapsesi tapaavat kummejaan?
- Päivittäin
  - Viikoittain
  - kuukausittain
  - Sopivin väliajoin
  - Muutaman kerran vuodessa
  - Harvemmin kuin kerran vuodessa
  - Liian usein
  - Liian harvoin

13. Haluaisitko oman lapsesi osallistuvan kumminsa kanssa (Kyllä, Ehkä En)

- Kummikirkkoon
- Toimintapäivään
- Leiripäivään
- Kummileirille

14. Mikä sinun mielestäsi on kummien tehtävä?

- Aikuinen tuki
- Kristillisen kasvatuksen antaja
- Vierellä kulkija
- Lahja-automaatti
- Pakollinen paha

15. Millaisia muistoja sinulla on omasta kummistasi?